БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 175 (6114) АВГУСТЫН 30 СРЕДА 1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Хуряалгада хабаадагшадые культурна хангалга

Ороной урда зүгэй хэдэ хэдэн областьнууд гүрэндэ таряа тушаалгаяа дүүргээд, агууехэ Сталинда баярай рапортнуудые эльгээгээ. Колхозно таряашад болбол энэ жэлэй таряа хуряалые Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые улам бүхэжүүлхын түлөө, эб найрамдалай түлөө гэhэн уряа лозунг доро ябуулжа байна. Мүн манай республикыншье колхозно таряашадай патриотическа мэдэрэлынь тон гүнзэгы баян. Ургаса хуряалга ба гүрэндэ таряа тушаалга хаа хаанагүй шиидэжэ эхилэгдэhээр нилээд үни болоо. Түрүүшын амжалтанууд элитэ.

Энэ жэлдэ таряа хуряалга олон аймагуудта метеорологическа таагүй оршон байдалда — бороо хуратай үедэ ябуулагдажа байна. Колхознигууд, комбайнернууд болон бусадай творческо үүсхэлынь ехэ. Ямаршье условидо hаань, энэ орооhо, нэгэ колос гээнгүй, ургаhан талхаяа баранииень сугнуулжа абаха гэhэн эрмэлзэлээр хүтэлбэри хэжэ, ёhoто ажалай героизм харуулна. Зүгөөр, олон газарнуудта партийна ба советскэ органуудай зүгhөө эмхидхэлэй хүдэлмэриин hулаар ябуулагдаhан ба ниитэ-политическэ болон культурно-хангалгын хүдэлмэриин хүсэд hайнаар табигдаагүй дээрэhээ, хуряалга дээрэ ажалай эмхидхэл hула, хуряалгын темп аали байна.

Мэнэ hая Обкомой бюро болбол республика дотор ургаса хуряалга ба гүрэндэ таряа тушаалгын ябасые хаража үзөөд, эдэ дутуунуудые тэмдэглэхэ зуураа, хуряалгада хабаадагшадые культурна хангалгада тон ехэ анхарал табяа. Ушарынь юуб гэхэдэ, зарим аймагай хүтэлбэрилэгшэд хадаа ямаршье хэрэгэй амжалтань хамагай түрүүндэ хүнүүдhээ дулдыдадаг байhыень мартаhан байна юм. Жэшээлхэдэ, Ториин аймагта хуряалгада хабаадагша колхознигууд, трактористнууд, комбайнернуудые культурна хангалгаар юрэдөө юумэ хэгдэнэгүй шахуу. Полевой стануудынь муусa бэлэдхэгдэнхэй, тэндэнь улаан булангууд, газетэ ном оройдоо үгы шахуу, кино ба уранhайханай концертнууд харуулагдадаггүй. Яруунын аймагта бүришье аягүй ушарнууд үзэгдэhэн байха юм. Хуряалгын хүдэлмэриин түлэг дунда, тэндэ культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэриие бүрин энэ хэрэгтэ хандуулхын орондо, харин культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдые «танай мүнөө хэхэ юумэгүй, хажуур тармуур бариад поли дээрэ гарагты» гэhэн ушарнууд Молотовой, Ленинэй нэрэмжэтэ ба бусад колхозуудта гараhан байха юм.

Тарбагатайн аймагта хуряалгын эхилhээр хэды хоноод байхада, олон эхин партийна организацинууд ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин түсэбүүдые табяагүй байгаа hэн.

Обкомой бюро болбол таряа тушаалгын пунктнууд дээрэ ямаршье культурна хүдэлмэри ябуулагданагүй гэжэ баhа зааба. Улан-Удын элеватор, Ганзуринска заготпунктда ба бусадта таряа тушаахаяа ерэhэн колхознигуудай орохо улаан буланшье hайнаар түхеэрэгдээгүй.

Ургаса хуряалга ба таряа тушаалгада хабаадагшадые культурна хангалгын муугаар табигдаhан эдэ жэшээнүүд юу харуулааб гэхэдэ, ВКП(б)-гэй зарим айкомууд хадаа эхин партийна организацинууд, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд анхаралые энэ тон шухала хэрэгтэ хүсэдөөр хандуулаагүй гэжэ гэршэлнэ. Тэдэнэр хадаа энэ жэлэй ургаса хуряалтые амжалтатайгаар үнгэргэхын тула угаа ехэ эмхидхэлэй, ниитэ-политическэ ба культурна хүдэлмэри бэелүүлхэ шухала байhыень хүсэд анхаралдаа абаагүй.

Саг ошожо байна. Хуряалгын хүдэлмэриин нилээд унжагайржа байhаниинь элитэ болоо. Партийна ба советскэ органуудhаа, МТС-үүд болон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдhөө энэ дары шухала хэмжээнүүдые абахань эригдэнэ.

ВКП(б)-гэй Обкомой бюро болбол Тарбагатайн айкомой элидхэлээр абаhан тогтоол соогоо, хуряалгын үедэ ябуулагдаха ниитэ-политическэ ба культурна хүдэлмэриин зорилгонуудые элитээр заажа үгөө. Хамагай түрүүндэ юун хэрэгтэйб гэхэдэ, эхин партийна организацинууд хадаа коммунистнуудые зүбөөр хубаарилан, шухала шухала участогуудта табиха ёhoтой. Бригада, комбайнова ба молотильна агрегат бүхэндэ агитаторнууд томилогдохо, тэдэ хадаа үдэр бүри политическэ хөөрэлдөөнүүдые, газетэ уншалга эмхидхэхэ уялгатай. Гэхэтэй хамта, партийна организацинууд болбол хөөрэлдөөнүүд, уншалгануудай шанарай hайн байхын түлөө онсо анхаралаа табиха ёhoтой. Энэ тон шухала байна, юуб гэхэдэ, зарим ушарнуудта политическэ хүдэлмэриин нүлөөн үшөөл бага байна. Жэшээлхэдэ, Бургалтайн МТС-эй комбайнова агрегадуудта, газаа талаhаань харахада, агитаторай хөөрэлдөөнүүд хэгдэдэг хэбэртэй байха юм. Теэд поли дээрэ ошоод харахада, комбайнуудынь тон муусa хүдэлнэ, таряа ехээр гээнэ. Иимэ байхадань, политическэ хүдэлмэри ябуулагдана гэжэ болохо гү? Үгы. Ямаршье хүдэлмэриин, илангаяа политическэ хүдэлмэриин шанар хадаа тэрэнэй дүнгүүдhээ мэдэгдэхэ ёhoтой.

Полевой стануд дээрэ культурна байдал түхеэрэгдэхэ ушартай. Хэрбээ тэндэ улаан булан, газетэ ба журналнууд үгы, кино харуулагдадаггүй байгаа hаань, хуряалгада хабаадагшадай культурнаар амарха ямар арга байхаб! Теэд, эдэ бүгэдые эмхидхэхэ арганууд бии гү? Алишье колхоздо, алишье МТС-тэ бии. Имагтал партийна организацинуудай анхарал оролдолго хэрэгтэй.

ВКП(б)-гэй айкомууд, тэдэнэй пропаганда ба агитациин таhагууд хадаа эхин партийна организацинуудта саг үргэлжэ туhаламжа үзүүлхэ уялгатай. Аймагай культурно-гэгээрэлэй ба кинофикациин таhагуудай хүдэлмэриие үдэр бүриин хиналта дороо абажа, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай—культурын байшангуудай, клубуудай, уншалгын байшангуудай, библиотекэнүүдэй, бүхы кинопередвижкэнүүдэй хүдэлмэриие поли дээрэ гаргаха, хуряалгада хабаадагшадые хангалгада бүрин зорюулха шухала.

Хуряалгын үедэ ябуулагдаха ниитэ-политическэ ба культурна хүдэлмэриие ганса энэ тэдыгээр хизаарлаха ёhoгүй. ВКП(б)-гэй айкомуудай пропаганда ба агитациин таhагууд хадаа колхознигууд, трактористнууд, комбайнернуудта зорюулжа парти ба правительствын шэнэ шэнэ тогтоолнууд тухай, уласхоорондын байдал тухай лекцинүүд ба элидхэлнүүдые хододоо эмхидхэжэ байха ёhoтой.

hайнаар табигдаhан ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэреэр ургаса хуряалга ба гүрэндэ таряа тушаалгын амжалтые шиидхэлсэхэ гээшэ партийна организацинуудай, нютагай Советүүдэй, бүхы культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай шухалын шухала зорилго мүн. Энэ хүдэлмэриие хөрөөр бэелүүлжэ шаданаб, тэрэнhээ тэдэнэй дайшалхы шадабаринь, оперативностинь харагдаха бшуу.

ХҮДӨӨГЭЙ АГИТАТОР

БЕРБИЦА (Дрогобычска область). Агитатор-коммунист нүхэр Бурчалодо Сталинай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин колхознигууд элдэб асуудалнуудтайгаар хандадаг юм.

hаяхан областиингоо экономико ба үнэтэ малтамалнууд тухай хөөрэжэ үгэхыень агитатораа колхознигууд гуйhан байна.

Нүхэр Бурчало хөөрэлдөөндөө hайса бэлдэбэ. Область ба район соогоо юунэй малтагдажа абтадаг тухай, промышленность ба хүдөө ажахын хүгжэхэ перспективэнүүд тухай хөөрэбэ, областиингоо карта зуража харуулаа.

Хүдөө ажахын энэ артелиин агитколлектив 17 хүнhөө бүридэнэ. Эдэнэр — түрүү колхознигууд, хүдөөгэй интеллигенци мүн.

(ТАСС).

Советскэ Союзай шахтёрнуудhаа ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ *Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА*

Хүндэтэ Иосиф Виссарионович!

Бүгэдэарадай hайндэр — шахтёрой Үдэрые манай орон мүнөөдэр тэмдэглэжэ байна. Манай баярта энэ үдэр советскэ шахтёрнуудай олон мянганай арми хадаа советскэ ороной арадуудай жаргал ба баярай тулада, манай инаг Эхэ ороной аша туhада олон удаан жэлнүүдтэ, хүсэ шадал түгэс, элүүр энхэ ажаhууxыетнай хүсэжэ, манай хани нүхэр, эсэгэ ба багша, Танда халуун амаршалгатайгаар хандана.

Энэ жэлдэ советскэ хүнүүд шахтёрой Үдэрые политическэ ба үйлэдбэриин шэнэ дэбжэлтын оршон байдалда угтаба. Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр, советскэ арад болбол манай орон дотор коммунизм байгуулха тухай Танай агууехэ заабаринуудые бодото дээрэнь бэелүүлэн, дайнай хойтохи сталинска табанжэлые амжалтатайгаар дүүргэжэ байна.

Шахтёрнууд болбол Танай түрэhөөр 70 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрhэн бүгэдэарадай социалистическэ мүрысөөндэ бүхы советскэ арадтай хамтадаа тон ехэ зоригжолтойгоор хабаадаhан байна. Советскэ шахтёрнууд тус мүрысөөндэ ажалай шэнэ амжалтануудые түйлажа, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда хизааргүй дуратай ба үнэн байдагаа тэмдэглээ.

1949 ондо нүүрhэ малтан абаха түсэбөө болзорhoонь урид дүүргэхэ, табанжэлэй түсэбөөр 1950 ондо гэжэ тогтоогдоhон нүүрhэ малтан абалгын хэмжээндэ нүүрhэнэй бүхы промышленностяар хүрэхэ гэhэн уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр гүйсэдхөөбди гэжэ, түрэл нүхэр Сталин, Тандаа элидхэн мэдээсэжэ байhандаа баяснабди.

1949 ондо нүүрhэ малтан абаха түсэб болзорhoo урид дүүргэгдээ. Промышленность, транспорт, электростанцинууд түсэбhөө гадуур хэдэн миллион тонно нүүрhэ абаhан байна. Нүүрhэнэй бүхы промышленностьда нүүрhэ малтан абалгань дайнай хойто тээхи табанжэлэй түсэбөөр 1950 ондо гэжэ тогтоогдоhон хэмжээндэ 1949 оной 4-дэхи квартал соо хүрөөд байгаа.

1949 ондо арадай ажахы 1948 онойхиhoo 12,6 процент ехэ нүүрhэ абаа. Нүүрhэнэй промышленностиин хүдэлмэришэдэй ажалай бүтээсэнь энэ хугасаа дотор 8,7 процентээр ургаа.

Байгша 1950 он дотор нүүрhэнэй промышленностиие саашадань хүгжөөхэ ба техническэ шэнэдхэн зэбсэглэхын түлөө, үйлэдбэриин эмхидхэлые hайжаруулхын ба ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө социалистическэ мүрысөөе шахтёрнууд шэнэ хүсэтэйгөөр дэлгэрүүлээ.

Манай социалистическэ Эхэ ороной улам бадархын ба хүсэ шадалайнь ургахын тула шухала хүгжэлтэ нүүрhэнэй промышленностьда хангахын түлөө энэ тэмсэлдээ советскэ шахтёрнууд үйлэдбэриин шэнэ амжалтануудые түйлаа гэжэ, нүхэр Сталин, Танда элидхэнэбди.

1. 1950 оной 7 hарын турша соо нүүрhэнэй промышленностиин Министерствын талаар нүүрhэ малтан абалгань, үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхитэй сасуулбал, 11,7 процентээр, коксо болодог нүүрhэ малтан абалгань —12 процентээр ехэ болоо.

Шахтёрой Үдэр хүрэтэр, гүрэнэй түсэбhөө гадуур 1 миллион тонно нүүрhэ орондоо үгөөбди. Артемуголь, Донбассантрацит, Ростовуголь, Тулауголь ба Карагандауголь комбинадууд бүхы 1950 он соо түсэбhөө гадуур нүүрhэ малтан абаха социалистическэ уялгануудаа болзорhoонь урид дүүргээ.

Кокс болодог нүүрhэ малтан абаха уялганууд болзорhoo урид дүүргэгдээ. Нүүрhэнэй промышленность жэлэйнгээ уялгаар 335 мянган тонно үгэхын орондо, түсэбhөө гадуур 440 мянган тонно тиимэ нүүрhэ шахтёрой Үдэр хүрэтэр үгэhэн байна.

2. Немецко-фашистска булимтарагшадаар бүримүhэн hандаргадаhан Донецкэ бассейн дайнай урда тээхи хэмжээе 1949 оной 4-дэхи кварталда хүсөөд, дайнай урда тээхи 40 онойхиhoo олон мянган тонно үлүү ехэ нүүрhэ мүнөө орондоо үгэжэ байна.

3. Нүүрhэ малтан абалгын хэлбэришэгүй ургалта хадаа ажалай бүтээсые дээшэлүүлгээр хангагдана. Энэ жэлэй 7 hарын турша соо хүдэлмэришэдэй ажалай бүтээсэнь, үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхитэй сасуулбал, 11 процентээр, тэрэ тоо соо Донбасста 10,5 процентээр, Кузбасста 14,7 процентээр, Карагандада 18,6 процентээр нэмэhэн байха юм.

4. Түрүү техникээр зэбсэглэгдэhэн 20 шахтанууд ба нүүрhэнэй разрезүүд 1950 оной түрүүшын хахадай турша соо ашаглалгада оруулагдаа. Байгша оной 7 hарын туршада хэгдэhэн барилгын-монтажна хүдэлмэриин хэмжээн 1949 оной энэл үеын хэмжээе 9 процентээр үлүүлээ.

5. 1950 он дотор, шахтёрой Үдэр хүрэтэр 1 миллион 100 мянган квадратна метр талмайтай байранууд баригдаhан ба ашаглалгада оруулагдаhан байна. 1949 ондо ба энэ жэлэй 8 hарын турша соо манай ороной нүүрhэнэй бассейнүүдэй шахтёрнууд 2 миллион 800 мянган квадратна метр талмайтай шэнэ байрануудые абаhан байна.

Шахтёрнуудые ба тэдэнэрэй бүлэнэрые хангахын тулада энэ жэлэй түрүүшын хахад соо шахтёрско городуудта, поселогуудта культурно-ажаhуудалай 124 эмхи зургаанууд: hургуулинууд, клубууд, культурын байшангууд, хүүгэдэй яслинууд, хүүгэдэй садууд, поликлиниканууд ба больницанууд баригдажа, ашаглалгада оруулагдаа. Тус эмхи зургаануудай талмайнь 1949 оной энэ үе соо баригдаhан ба ашаглалгада оруулагдаhан эмхи зургаануудай талмайе 1,5 дахин үлүүлбэ.

Дайнай хойтохи hүүлшын жэлдэ шахтёрой Үдэрые иимэ гол дүнгүүдтэйгээр ба түйлалтануудтайгаар угтабабди. Эдэ түйлалтанууд хадаа шахтёрнууд тухайда, нүүрhэнэй промышленностиин хүгжэлтэ тухайда большевистскэ партиин, советскэ правительствын ба нүхэр Сталин, Танай өөрынтнай үдэр бүриин анхарал оролдолгын аша үрэ мүн. Эдэ түйлалтанууднай — коммунистическэ байгуулалтын шэнэ илалтануудай түлөө тэмсэлдэ хүсэ ба шадалаа гамнангүй, бүхы советскэ арадтай хамтадаа ажалладаг шахтёрнуудай шэн габьяата ажалай үрэ мүн.

Атомна зэбсэг хоримжолхо тухай эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй Уряада гар табилга бүхы орон доторнай hаналаа ехээр нэгэдэлгын оршон байдалда үнгэрөө. Советскэ арадай эбдэршэгүй нигта эмхидхэл ба эб найрамдалай түлөө тэмсэхэ гэhэн тэрэнэй хэлбэришэгүй шиидхэбэринь, СССР хадаа арадуудай хоорондын эб найрамдалай ба хани барисаанай хүсэн түгэс түшэг тулгуури мүн байhые бүхы оронуудай ажалшадта үшөө дахин харуулаа.

Советскэ шахтёрнууд манай Эхэ ороной хүсэ ба шадалые, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай хэрэгые шэн зоригто ажалаараа бэхижүүлхээр зоригжон, Стокгольмско Уряада гарнуудаа табяа. Донбассай, Кузбассай, Подмосковно бассейнэй, Уралай, Карагандын ба манай ороной нүүрhэнэй бусад бассейнүүдэй шахтёрнууд эб найрамдалай стахановска вахтада жагсаад, түсэбhөө гадуур хэдэн мянган тонно нүүрhэ үдэр бүри үгэжэ байна.

Эхэ оронойнгоо үмэнэ бэелүүлхэ өөhэдынгөө патриотическа уялгые гүнзэгыгөөр мэдэрэн, бидэнэр болбол нүүрhэнэй промышленностиие техническэ талаарнь оролдосотойгоор, бүри үргэнөөр шэнэдхэн зэбсэглээгүйhaa, шахтёрнуудай ажалай бүтээсэ, культура эрид шууд дээшэлүүлхэ шэнэ машинануудые ба механизмуудые түргэнөөр дэлгэрүүлэн шудалаагүйhaa, нүүрhэ малтан абалгын саашадаа түргэнөөр ургаха ябадал түйлажа шадагдахагүй гэhэн, нүхэр Сталин, Танай сэсэн мэргэн заабариие батаар hанажа байнабди. Энэ гол зорилгые шиидхэлгэдэ мүнөө нүүрhэнэй промышленностиин олон мянган хүдэлмэришэд ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй творческо хүсэнүүд элсүүлэгдэнхэй. Манай түрүүшын амжалтанууд тухай Танда элидхэн мэдээсэхэ бүрин үндэhэ баримтатай байнабди.

Нүүрhэ үрэмдэхэ, малтаха, зөөхэ, газар дороhoонь гаргаха, вагонуудта тээхэ мэтын процессүүдые механизацилгын хэмжээн дайнай урда тээхиhээ мүнөө ехээр үлүү болоо. Нүүрhэнэй промышленность эдэ процессүүдые механизацилжа дүүргэхэ дүтэлэнхэй.

Шахтёрнуудай ажалые ехээр хүнгэдхэhэн ба бүри нарин шэнэ техникээр манай шахтанууд hүүлэй жэлнүүдтэ hэльбэгдээ. Нүүрhэ үрэмдэхэ, малтахаhаа гадна, нүүрhэ түнхилгын үлэмжэ хүндэ процессые оньhoжоруулдаг нүүрhэнэй комбайнуудай тоонь гансахан нёдондо жэлэй туршада 3 дахин олошоруулагдаа. Нүүрhэ малталгань барандаа гү, али ехэнхидээ нүүрhэнэй комбайнуудаар хэгдэдэг шахтанууд Донбасста олохон бии болонхой. Шорой зөөдэг ба нүүрhэ тээдэг машинануудай парк энэ турша соо хоёр дахин олон болоо. Электровозуудай парк 30 процентээр, бэхилдэг конвейернүүдэйхи —25 процентээр олошоруулагдаа.

Машинануудай ба механизмуудай паркын үргэдхэгдэхэтэй хамта, шахтануудые зэбсэглэлгэ хадаа бүри хүсэтэй шэнэ машинануудые хэрэглэлгээр бэелүүлэгдэнэ.

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлгэ хадаа коммунизмда зориhoн амжалтата хүдэлөөнэй гол шиидхэхы услови мүн. Гэхэтэй хамта, бүри нарижуулагдаhан шэнэ техникээр бүхы hалбаринуудые зэбсэглэлгэ ба ажалые зүбөөр эмхидхэлгэ хадаа ажалай бүтээсын ургаха техническэ база болоно. Нүүрhэнэй промышленность иимэ шэнэ техникэ абаад байна, тиимэhээ мүнөө манай зорилго юуб гэхэдэ, ургаhан техникын хэмжээндэ хүрэтэр ажалай эмхидхэлые үргэхэ ябадал болоно.

Ажалай эмхидхэлые hайжаруулха тухай Танай заабариие бэелүүлэн, Донбассай шахтёрнууд болбол лавануудай хүдэлмэриие графигай ёhoop — түхэреэн суудхэ соо бэелүүлхын тула, шахтануудтахи үйлэдбэриин эмхидхэлые шэнэдхэн табихын түлөө тэмсэл мүнөө үргэнөөр ябуулжа байна.

Энэ хадаа нүүрhэнэй бүхы промышленностиие сум графигай ёhoop хүдэлмэрилхэ ябадалда оруулалгын эхи табина. Энэ хадаа шахтёрнуудай ажалай үндэр бүтээсын үндэhэ hуури болохо ба шахтануудтахи үйлэдбэриин культурын хэмжээе дээшэлүүлхэ байна. Донбассай шахтануудай түхэреэн суудхэ соо графигай ёhoop ажаллаhан түрүүшын дүнгүүд хадаа нүүрhэ малтан абалгын ургаха ба ажалай бүтээсын дээшэлхэ ехэ арга боломжонуудай бии байhые элирүүлээ. Үргэлжэдөө графигай ёhoop хүдэлмэрилдэг болоhон ба ажалаа бүри наринаар, hайнаар иигэжэ эмхидхэхэ арга шудалhан шахтанууд лэ Донбасста түрүү гэжэ тоологдоно. Нейсветайантрацит трестын № 5 шахтадахи бүхы лавануудые түхэреэн суудхэ соо графигай ёhoop хүдэлмэрилхэ ябадалда оруулhанай ашаар, суудхэ дотор дунда жэшээгээр, нүүрhэ малтан абалгань 600 тонноор, тэрэшэлэн хүдэлмэришэнэй ажалай бүтээсэнь шахта дотороо 25 процентээр ехэ болоо, энээнтэй нэгэн хамта хүдэлмэришэдэй, горно мастернуудай ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй салин хүлhэн нилээд дээшэлээ. Тус трестын ОГПУ-гэй нэрэмжэтэ шахтада нүүрhэ малтан абалгань, лавануудые үргэлжэ графигай ёhoop хүдэлмэрилдэг болгоhоной hүүлээр, суудхэ соо 530 тонноор, мүн хүдэлмэришэнэй ажалай бүтээсэнь шахта дотороо 18 процентээр дээшэлhэн байха юм. Шахтантрацит трестын Петровскиин нэрэмжэтэ шахтада үргэлжэдөө графигай ёhoop хүдэлмэрилдэг болоhоной үндэhөөр, нүүрhэ малтан абалгань 15 процентээр ургаhан ба хүдэлмэришэдэй ажалай бүтээсэнь 20 процентээр ургаhан байна.

Шахтануудые барилгын техническэ зэбсэглэлынь hүүлэй жэлэй туршада мүн лэ нилээд ургаа. Эскаваторнуудай тоо, нүхэ гаргаха үедэ шорой зөөдэг хэрэгсэлнүүдэй, крануудай, зөөлтгэдэдэг компрессорнуудай, бетонуудые нигтаруулха вибраторнуудай ба штукатурна хүдэлмэри хэхэ раствор худхадаг насосуудай тоо 1,5 —2 дахин олошоруулагдаа.

Барилгын ба горно-малталгын машинанууд, механизмуудые нэмэжэ ашаглалгада оруулhанай ашаар, нүхэ гаргаха үедэ шорой арилгаха хүдэлмэриие механизацилгын хэмжээн 65 процент хүрэтэр, газарай хүдэлмэринүүдэй — 81 процент хүрэтэр, металлоконструкцинуудай монтажай —74 процент хүрэтэр дээшэлээ. Сэхэ доошонь нүхэ гаргалгын темп, дунда жэшээгээр, 20 процент дээшэлhэн байна. Нүүрhэнэй промышленностиие hэргээн бодхоохо ба саашадань хүгжөөхэ табанжэлэй түсэб болзорhoонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэжэ, шахтанууд ба барилганууд дээрэ өөрынгөө стахановска ажалаар дотоодын түйлай ехэ резервнүүдые элирүүлhэн ба ашаглаха ябадалда туhалhан түрүү хүнүүдэй, үйлэдбэриин новаторнуудай гайхамшаг шэнэ кадрнууд ургаа.

Манай эрхим шахтёрнууд—Социалистическэ Ажалай Геройнууд: участогай начальник Петр Синяговский, забойщигууд Иван Валигура, Николай Заводовкин, Пантелей Риндин, Александр Тюренков, Егор Петченко, нүүрhэнэй комбайнай машинист Петр Заворза, үрэмдэдэг машинануудай машинистнууд Ефим Духанин, Иван Смоляков, Андрей Бондаренко гэгшэд —Донбасста; проходчик Василий Семыкин, забойщигууд Федор Раб, Петр Усов—Кузбасста; экскаваторай машинист Николай Панырин, үрэмдэдэг машинануудай машинистнууд Петр Томилов, Газис Габдарахимов, проходчик Алексей Петряков—Уралда; участогуудай начальнигууд Леонтий Борисов, Василий Пашкевич, үрэмдэдэг машинын машинист Иван Филимонов, навалоотбойщик Петр Прохоров, проходчик Федор Лебедь—Подмосковно бассейндэ ба бусад нүүрhэ малтан абаха табанжэлэй түсэбые болзорhoонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөнэй түгые дээрэ барижа ябанад.

Шахтёрско энэ алдарта гвардитай нэгэн хамта, түрүү стахановецуудай — механизаторнуудай, үндэр дээдэ пикл бэелүүлдэг мастернуудай, ажал эмхидхэлгын шэнэ формонуудые үүсхэн зохёогшодой зэргэнүүдынь үдэрhөө үдэртэ ургажа ба үргэдэжэ байна. Тэдэнэй дунда: нүүрhэнэй комбайнуудай машинистнууд Павел Десятириченко, Евгений Могильников, Федор Бесчеревный, Василий Воропаев, Петр Амелин, Антон Порохня, Иван Гулаг, үрэмдэдэг машинистнууд Иван Цыгура, Иван Васильев, проходчигууд Василий Борзых, Кузьма Зрянин, участогуудай начальнигууд Алексей Бочарников, Сергей Колодяжный — Донбасста; комбайнуудай машинистнууд Карп Тихонов, Аполлон Вачковский, үрэмдэдэг машинын машинист Михаил Астахов, забойщик Федор Рудник, навалоотбойщик Кузьма Рыжев, проходчик Григорий Гарасимов—Кузбасста; үрэмдэдэг машинын машинист Петр Княгницкий, бэхилэгшэ Иван Трубачев, проходчик Степан Воробьев—Подмосковно нүүрhэнэй бассейндэ; экскаваторнуудай машинистнууд Иван Воложеников, Геннадий Елышев, Владимир Торопов, үрэмдэдэг машинануудай машинистнууд Сергей Калугин, Степан Панов, забойщигууд Кон-

(Үргэлжэлэлынь 2-дохи нюурта)

Советскэ Союзай шахтернуудһаа

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ

Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА

(Түгэсхэл)

стантин Скутин, Александр Савин, проходчик Петр Банников — Уралда; үрэмдэдэг машинын машинист Владимир Каптигулов, бэхилэгшэ Кирилл Прудников, навалоотбойщик Нагимзян Латыпов —Зүүн Сибирьтэ ба бусад олон байна.

Суудхэ соо үргэлжэдөө хүдэлмэрилхэ ябадал бэелүүлһэн, шадабари бэлиг түгэс эмхидхэлшэд— участогуудай начальнигууд нүхэд Уваров, Курусь, Социалистическэ Ажалай Герой Стоянов, Прошунин, Цулейскири, Бушик, Зенкин ба бусад; горно мастернууд нүхэд Суднев, Костенко, Королев, Гранкин, Игнатенко, Котляревский, Строганов ба бусад Донбасста суутай болонхой.

Мүнөө үедэ хэдэн мянган шахтёрнууд ба шахтабаригшад шэнэ табанжэлэй тоосоондо оруулан хүдэлмэрилжэ эхилэнхэй.

Советскэ шахтёрнууд болбол һайнай хойтохи табанжэлые болзорһоонь урид дүүргэхэ хэрэгтэ зорюулһан өөһэдынгөө ажалай оруулалтаар омогорхохо эрхэтэй. Гэхэ зуура, бидэнэй түйлалтанууд —саада захань бэшэ гэжэ, шахтануудай ба разрезүүдэй, барилганuудай зэбсэгжэһэн түрүүклассна техникээр, манай гайхамшагта кадрнуудтай хамта, бүри һайнаар хүдэлмэрилжэ—үшөө ехэ нүүрһэ үгэжэ, ажалай бүтээсые дээшэнь үргэжэ, малтан абадаг түлишынгээ шанарые һайжаруулжа ба үныень химдаруулжа, шэнэ шахтанууд болон разрезүүдые бүри түргэнөөр, эрхимээр, химдаар барижа шадаха ба ёһотойшье байнабди гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, өйлгонобди.

Манай орон дотор коммунизм байгуулгын шалгардамал метод — социалистическэ мүрысөөе бүри үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, манай хүдэлмэриин дүтүү дундануудые шүүмжэлхэ ба өөрыгөө шүүмжэлхэ ябадал хододоо хүгжөөхэ, тиин энэнэй үндэһөөр нүүрһэнэй промышленностиин саашанхи дэбжэлтэ түйлахабди гэжэ, нүхэр Сталин, Танаа найдуулнабди.

Манай социалистическэ Эхэ ороной хүсэ шадалые бэхижүүлгэдэ, манай орон дотор коммунистическэ общество байгуулгын материальна база хангахын тула Танай зохёоһон агууехэ программые түргэнөөр бэелүүлгэдэ бүхы хүсэ, хэрэгсэлнүүдээ элсүүлхэ гэһэн халуун хүсэлэнгөө нэбтэрэн, иимэ уялгануудые даажа абабабди:

1. 1950 оной үлэһэн 4 һара соо гүсэбһөө гадуур 650 мянган тонно нүүрһэ, тэрэ тоодо: Донбасста — 170 мянган тонно, Кузбасста—150 мянган тонно, Уралда —175 мянган тонно, Подмосковно бассейндэ—125 мянган тонно, Карагандада—70 мянган тонно, Дунда Азида—40 мянган тонно, Зүүн Сибирьтэ—95 мянган тонно, Приморскугольда—30 мянган тонно, Сахалинугольда—30 мянган тонно ба Грузугольда—32 мянган тонно малтан абаха.

2. 1950 оной һүүл хүрэтэр түсэбһөө гадуур 130 мянган тонно кокс болодог нүүрһэ, тэрээнһээ: Донецкэ—50 мянган тонно, кузнецкэ—40 мянган тонно, кизеловско—15 мянган тонно ба карагандинска—25 мянган тонно нэмэжэ малтан абаха.

3. Ажалай бүтээсые хэлбэришэгүйгөөр дээшэлүүлхэ *ба 1950 оной* IV квартал соо тэрэнэй ургалтые 1949 оной энэл үеынхиһээ 11 процентээр ехэдхэхэ. Нүүрһэнэй өөрын үнын саашадаа химдарха, шанарайнь дээшэлхэ ябадал хангаха.

4. Шахтануудые, нүүрһэнэй разрезүүдые, буйлуулха фабрикануудые барилгын темп шангадхаха ба нүүрһэнэй промышленностьдахи үйлэдбэриин шэнэ хүсэнүүдые ашаглалгада оруулха ябадал түргэдхэхэ.

1950 оной үлэһэн 4 һара соо 930 мянган квадратна метр талмайтай байрануудые бариха ба ашаглалгада оруулха.

Бүхы арадай ажахые амжалтатайгаар хүгжөөхын түлөө өөһэдынгөө ехэ харюусалгые мэдэрэн, бидэнэр болбол нүүрһэнэй промышленностиин урда табигдаһан зорилгонуудые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэлгэдэ бүхы хүсэ ба эрдэм мэргэжэлээ зорюулхабди гэжэ партийна ба партийна бэшэ большевигүүдэй үгэ, шахтерско бата үгэ Тандаа үгэнэбди.

Бидэнэртэ, советскэ шахтёрнуудта большевистскэ партиин, советскэ правительствын ба нүхэр Сталин, Танай өөрынтнай хандуулдаг инаглал ба оролдолгодо, анхарал ба хүндэлэлдэ харюу болгон, бидэнэр хадаа бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй инагаар, найдамтайгаар харадаг манай социалистическэ Эхэ ороной алдар солын тулада ажалай шэнэ баатаршалгануудые гаргахабди, шэнэ илалтануудые түйлахабди.

Мүнөөдэр, шахтёрой Үдэр Танай үмэнэ, бүхы советскэ ороной үмэнэ абаһан социалистическэ шэнэ уялгануудаа хүндэтэйгөөр дүүргэхэбди гэжэ, түрэл нүхэр Сталин, Танаа найдуулнабди.

Эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түшэг түлгүүри —манай агууехэ, хүсэн түгэлдэр Эхэ орон мандаха болтогой!

Манай бүхы илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ— Ленин—Сталинай парти мандаха болтогой!

Манай түрэл советскэ правительство мандаха болтогой!

Советскэ арадай ба бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй агууехэ вождь, багша, советскэ шахтёрнуудай эрхим хани нүхэр—агууехэ Сталин олон удаан жэлнүүдтэ мандаха болтогой!

Энэ хадаа нүүрһэнэй промышленностиин Министерствын шахтануудай, барилгануудай, заводуудай ба бусад предприятинуудай хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй, албахаагшадай суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, баталагдаһан байна.

Галуута-Нуурта шахтёрой Үдэрые һайндэрлэлгэ

Галуута-Нуурай шахтёрнуудай посёлкын улицанууд һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэнхэй. Горнягуудай клуб соо, шахтёрнуудай эрхим хани нүхэр И. В. Сталинай ехэ портрет дэлгээтэй, мүн сценэ дээрэнь амиды сэсэгүүд табятай байжа, ирөөн үнэр анхилна. Мүн тэндэ үриа лозунгнууд ба бусад портредүүд олон.

һайндэрэйхеэр хубсалһан хүнүүд клуб соо һууринуудые эзэлбэд. Удангүй баярай суглаан нээгдэжэ, арадуудай агууехэ инаг вождь И. В. Сталин түрүүтэй ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюрогой состав Хүндэлэлэй Президиумдэ һунгагдаба. Шахтёрой Үдэр тухай "рудоуправлениие эрхилэгшэ нүхэр Кротов элидхэл хээ. Элидхэлшэ хадаа парти ба правительствын болон нүхэр Сталинай зүгһөө шахтёрнуудта үзүүлһэн түйлай ехэ анхарал тухай, советскэ хүнүүдэй ажаһуудал ба ажал хүдэлмэри тухай, һүүлэй жэлнүүдтэ нүүрһэнэй промышленностиин ургаһан тухай хэлэбэ.

ВКП(б)-гэй Обкомой ба республикын Министрнүүдэй Соведэй зүгһөө нүхэр Борисов, ВКП(б)-гэй Сэлэнгын айкомой секретарь нүхэр Жеребко гэгшэд баярай үгэ хэлэжэ, шахтёрнуудые ажалдаа улам үндэр бүтээсэ түйлахыень уряалһан байна.

Удаань, шахтын түрүү хүнүүдтэ «социалистическэ мүрысөөнэй отличнигай значогууд», магтаалай хуудаһанууд барюулагдаба.

Баярай суглаанда хабаадагшад үни удаан альгаташажа, нүхэр Сталинда эльгээгдэхэ баярай телеграммые нэгэн дуугаар баталан абаа.

Һүүлэзрнь, Бурят-Монголой гүрэнэй ород драмын театрын артистнар «Нарата гэр» гэһэн зүжэг тус поселкын ажалшадта харуулаа.

Августын 27-ной үдэр шахтёрнуудай ниитын сэнгэлгэ, хүүгэдэй утренник эмхидхэгдэһэн ба стадион дээрэ спортивна нааданууд болоһон байна.

Г. Шевчук, А. Истомин.

УКРАИНСКА ССР. Манай орондо стахановска хүдэлөөнэй эхилээ бии болоһонһоо хойшо 15 жэл болоһоной ой августын 31-дэ гүйсэхэнэ. Кадиевкын горнягуудта энэ үдэр илангаяа баяртай байна. Эндэ, Сталинай нэрэмжэтэ «Центральная — Ирмино» шахта дээрэ забойщик Алексей Стаханов бүгэдээрэдэй түгээ хүсэтэ хүдэлөөнэй эхи табиһан юм. Шэнэ техникые ашаглан, Кадиевска шахтанууд нүүрһэ малтан абалгые жэл бүри ехэдхэнэ. «Центральная — Ирмино» шахтын коллектив эб найрамдалай вахтада жагсажа, һарын туршэ дотор түсэбһөө гадуур 600 тонно нүүрһэ малтан абаа.

Бүхы горнягууд нормонуудаа дүүргэнэ. Стахановска хүдэлөөнэй эхи табигшадай группа тус шахта дээрэ хүдэлмэринэ. Эдэнэр —№ 56 участогай начальник, СССР-эй Верховно Соведэй депутат, Социалистическэ Ажалай Герой П. Е. Синяговский, 4 жэл соо 6 жэлэй нормо дүүргэһэн забойщик И. С. Ершков, шахтын главна инженер П. Ф. Пушкарев, 2 нормо бэелүүлдэг забойщик В. Г. Силин, өөрынгөө табанжэлые 3 жэлдэ дүүргэһэн забойщик Г. К. Борисенко гэгшэд болоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ (зүүн гарһаа): Социалистическэ Ажалай Герой П. Е. Синяговский, хүндэтэ шахтёр И. С. Ершков, главна инженер П. Ф. Пушкарев, хүндэтэ шахтёрнууд В. Г. Силин, Г. К. Борисенко гэгшэд байна.

(ТАСС-эй фотохроника).

Большевистскэ партиин ба советскэ гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагша

(А. А. Ждановай нүгшэһөөр хоёр жэл болоһоной ойдо)

Большевистскэ партиин ба советскэ гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагшадай нэгэн, Андрей Александрович Жданов 1948 оной августын 31-дэ наһа бараа һэн.

Нүхэр Ждановай ажабайдал ба ажал-ябуулгань партидаа, арадтаа шэн габьяатайгаар алба хэдэг ябадалай үльгэр жэшээ мүн. Арбанзургаатай хүбүүн байхадаа, 1912 ондо, Андрей Александрович Жданов Тверьтэ (мүнөөнэй Калинин) революционно хүдэлөөндэ хабаадажа эхилһэн юм. Нүхэр Жданов — 1915 онһоо большевистскэ партиин гэшүүн. Партиин даалгабаряар, Тверскэ хүдэлмэрилэгшэдэй дунда эдэбхитэ хүдэлмэри ябуулдаг байгаа. Дэлхэйн нэгэдэхи дайнай үеэр армида татагдаад, Андрей Александрович солдадуудай дунда большевистскэ пропаганда хэдэг байба. Нүхэр Жданов Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин бэлэдхэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадаһан юм.

Пролетарска революциин илаһанай һүүлээр Андрей Александровичын эмхидхэхы шадабаринуудынь улам ехээр бадарһан байгаа. Гражданска дайнай үедэ Улаан Армидахи политическэ хүдэлмэридэ ябахадаа, Уралда ба Тверьтэ партийна, советскэ хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ байхадаа, хаа хаанагүй—партиин эльгээһэн лэ газартань нүхэр Жданов бата большевик, гайхамшагта эмхидхэлшэ, дүлэтэ патриот, Ленин — Сталинай партиин үнэн хүбүүн мүн байһанаа харуулаа.

Андрей Александрович Жданов *арбан жэлдэ — 1924-һөө 1934* он хүрэтэр — Горьковско хизаарай партийна организацие ударидаа. Нүхэр Ждановай хүтэлбэрээр, Горький город манай ороной индустриальна ба культурна ехэ центрнүүдэй нэгэн болоо. *Дэлхэй дээрэхи* түйлай ехэ автомобильна заводуудай нэгые, бусад хэдэн түрүүклассна промышленна предприятинуудые Горький городто тон богонихон болзор соо бариһан ябадал хадаа ороноо индустриализацилха сталинска түсэб бэелүүлхын түлөө нүхэр Ждановай шууд, шанга тэмсэлэй үрэ, нүхэр Ждановаар толгойлогдоһон Горьковско партийна организациин угаа ехэ эмхидхэлэй хүдэлмэриин үрэ мүн.

Нүхэр Ждановай ажал-ябуулгые, тэрэнэй эмхидхэхы ба олониитые хүтэлбэрилхэ онсо гайхамшаг шанарнуудые парти үндэрөөр сэгнэһэн байна. Андрей Александрович ВКП(б)-гэй XIV съезд дээрэ ВКП(б)-гэй ЦК-гэй гэшүүдтэ кандидадаар, XVI съезд дээрэ — ВКП(б)-гэй ЦК-гэй гэшүүн боложо һунгагдаһан, тэрэшэлэн партиин XVII съездын һүүлээр ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Секретаряар ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүдтэ кандидадаар һунгагдаһан байгаа. Партиин XVIII съездын һүүлээр нүхэр Жданов ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүнээр һунгагдаа һэн.

Нүхэр Жданов большевистскэ партиин сталинска ядродо хамаадан ороһон байна. Энэ ядро болбол *В. И. Ленинэй нүгшэһэнэй* һүүлээр, ленинскэ тугые нүхэр Сталинай хүтэлбэри доро аршалан хамгаалаа, бүри дээшэнь үргөө, ленинскэ захяануудые тойруулан партиие жагсаагаа, манай орон дотор социализмын илалтада советскэ арадые асараа.

С. М. Кировэй хорлогдон алагдаһанһаа хойшо, 1934 оной эсэсһээ эхилэн, нүхэр Жданов Ленинградска партийна организацие толгойлһон юм. Ленинградска большевигүүд нүхэр Ждановай хүтэлбэри доро ябажа, арадай хорото дайсадай бандые — троцкистско, бухаринска ба бусад урбагшадай бандые бута сохин, узуураарнь үгы хэһэн байна. Нүхэр Ждановаар толгойлогдоһон Ленинградска партийна организаци ленинско-сталинска Центральна Комитедые ба агууехэ Сталиниие тойрон бүри ниитаар жагсаа.

Сталинска хоёрдохи ба гурбадахи табанжэлнүүдэй түсэбүүдые дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ Ленинградай ба Ленинградска областиин ажалшадай түйлаһан онсо гайхамшаг илалтануудынь нүхэр Ждановай нэрэтэй холбоотой. Социалистическэ индустриализациин хүсэн түгэс арсенал, техническэ прогрессэй түг баригша, социалистическэ культурын томо томо центрнүүдэй нэгэн болоһон Ленинградай үүргэнь, нүхэр Ждановаар толгойлогдоһон Ленинградска партийна организациин хүтэлбэри доро хэмжээлэшэгүй ехээр ургаа.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ, парти ба советскэ правительство болбол Ленинградай обороно эмхидхэлгые нүхэр Ждановто даалгаһан байна. Ленинградска партийна организаци ба Ленинградай ажалшад нүхэр Ждановай хүтэлбэреэр ябажа, сталинска заабаринуудай үндэһөөр, Ленинэй городые дабагдашагүй хэрэм болгоо. Блокадын хүшэр үдэрнүүдтэ нүхэр Жданов Ленинградаа героическаар хамгаалагшадые зоригжуулан, тэдээндэ согтой ябадал, илалтадаа этигэл бадаруулаа, дээрмэшэ дайсадые бута сохилгодо хүсэл зоригыень, хүсэ шадалыень зорюулдаг байгаа. Ленинградай оршондо немецүүдые үй дэлдэхэ гэһэн сталинска сэсэн мэргэн түсэб Андрей Александрович Ждановай сэхэ хүтэлбэри доро эрхимээр бэелүүлэгдэһэн байна.

Нүхэр А. А. Жданов партиин Центральна Комитедэй Секретарь байхадаа угаа ехэ хүдэлмэри ябуулаа.

Нүхэр Жданов марксистска элитэ ехэ теоретик, Ленин ба Сталинай агууехэ идеянүүдые нэбтэрүүлдэг бэлиг түгэлдэр пропагандист байгаа. Литературын, искусствын ба философиин асуудалнуудаар нүхэр Ждановай хэһэн гайхамшаг элидхэлнүүд, үгэнүүдынь марксистско-ленинскэ теори хүгжөөлгэдэ шухала оруулалта болоо, манай орон дотор социалистическэ культура хүгжөөлгэдэ ехэ үүргэ дүүргээ.

Партиин агитационно-пропагандистска хүдэлмэриин хүтэлбэрилэгшэ байхадаа, нүхэр Жданов партийна кадрнуудай идейно-политическэ болбосоролые, идейнэ хатуужалые дээшэлүүлхын тула маша ехэ хүдэлмэри ябуулһан байна. Андрей Александрович партиин XVIII съезд дээрэ хэлэһэн гайхамшаг элидхэл соогоо хүнүүдые хүмүүжүүлгэдэ большевистскэ, сталинска ёһоор хандалгын үндэһэ һуурие найруулһан юм, тэрэшэлэн хүнүүдэй сэдьхэл бодолдохи капитализмын үлэгдэлнүүдые зайсуулхын түлөө тэмсэлэй имагта шухала тухайда онсолон тэмдэглэһэн байгаа.

Нүхэр Ждановай хамаг ажал-ябуулгань идейнэ гүн гүнзэгы удхаар, большевистскэ партийна ехэ шанараар, партиин ба арадай дайсадта эбсэшэгүй байлгаар, партиин генеральна хараа шугам хамгаалхадаа хэлбэришэгүй байлгаар нэбтэрэнхэй байгаа. Нүхэр Жданов советскэ хүнүүдтэ үндэр дээдэ моральна шанар олгон, эсэшэ сусашагүй хүмүүжүүлдэг, хэрэгүүдэйнь һүр жабхалангые ажалшадай урда дэлгэн харуулжа, коммунизмын илан мандалгын аша туһада баатаршалга хэхээр тэдэниие зоригжуулдаг һэн.

Һүнэжэ байгаа буржуазна культурын урда һүгэдэхэ ябадал гаргалгые нүхэр Жданов хайрагамгүйгөөр элишэлэн сохидог һэн, үг гарбалгүй космополитизмын харша хархис удхые элирүүлһэн юм, советскэ патриотизмын үндэр дээдэ мэдэрэлые арадта нэбтэрүүлэн хүмүүжүүлдэг байгаа.

«...Буржуазна культурын урда һүгэдэхэ үүргэ гү, али шабинар байха үүргэ бидэндэ, түрүү советскэ культурын түлөөлэгшэдтэ, советскэ патриодуудта таараха аал?.. Манайхидал адли иимэ арадые, иимэ оронние хаана олохоб? Эсэгэ ороноо хамгаал... Агууехэ дайнда манай совет... арадай үүсхэһэн, мүн ажах... болон культураяа амгалан ёһо... хүгжөөлгэдэ, һэргээн бодхоол... ороод, ажалайнгаа хэрэгүүдтэ ... нүүдэй үдэр бүри үүсхэжэ бай... иимэ һайн шанарнуудые хаана... олохобта? Үдэр бүхэн хадаа ... най арадые улам, улам дээш... дэбжүүлнэ. Бидэ үсэгэллэр ба... гаашаһаа мүнөөдэр ондоо ... лообди, тэрэшэлэн үглөөдэр би... мүнөөдэрэйхиһөө ондоо боло... байхабди».

Философиин асуудалнууда... дискусси дээрэ үгэ хэлэхэд... Андрей Александрович боло... буржуазна үзэл бодолдо, мар... сизм-ленинизмын дайсадта эбс... шэгүй байгты гэжэ зааһан юм.

«Һүнэжэ байһан, хорото муу... буржуазна үзэл бодолдо эсэрг... тэмсэлые бидэнһээ—илаһан мар... сизмын оронһоо, манай филос... фуудһаа ондоо хэн толгойло... тойб, бидэнһээ ондоо хэн тэрэ үз... бодолые бута зада сохилтой... гэжэ нүхэр Жданов хэлээ һэн.

Нүхэр Жданов уласхооронд... хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй ажа... ябуулагшадай нэгэн байгаа. 194... оной сентябрьда зарим хэдэн ком... мунистическэ партинуудай зүбл... дээрэ хэлэһэн элидхэл соогоо, н... хэр Жданов хадаа дайнай хойт... жэлнүүдтэхи уласхоорондын ор... шон байдалые гүнзэгыгөөр шэ... жэлһэн, арадуудай эрхэ сулөө... ба бэеэ даанхай байха байдал... түлөө тэмсэлэй сталинска програм... ма үгэһэн юм.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэ... хүсэнүүд нилээдгүй шанга ба ... хабтар ехэ байна, хэрбээ эдэ хү... сэнүүд эб найрамдал хамгаал... хэрэгтэ бата ба хатуу бай... һаань, хэрбээ эдэнэй тэсэбэрит... ба эрид шууд байгаа һаань, агрес... сорнүүдэй түсэбүүд сүм буруут... таһалдаха» гэжэ нүхэр Жданов хэлэһэн байна.

Нүхэр Жданов өөрынгөө бүх... ами наһые Ленин—Сталинай па... тиин агууехэ хэрэгтэ зорюула... Идейнэ үндэр дээдэ удхаар, боль... шевистскэ принципиальна шан... раар, дайсадта эбсэшэгүй ба хайра... гамгүй байлгаар, дүлэтэ патрио... тизмаар, большевистскэ партидаа... советскэ арадтаа, социалистическ... Эхэ орондоо хизааргүй үнэн бай... гаар нэбтэрһэн, бүхы ажал-ябуул... таараа нүхэр Жданов партиин б... бүхы арадай халуун инаглал... хүртэһэн байна.

Андрей Александрович Ждано... вай бүхы наһан соогоо тэмсэһ... идеянүүдай, Ленин—Сталинай агу... ехэ идеянүүдэй бэелүүлэгдэн ма... даһые—дайнай хойтохи табанж... лэй түсэб амжалтатайгаар дүүрг... жэ байгаа советскэ арадай гайхам... шаг илалтануу соо, социалис... тическэ Эхэ оронойм най эконом... кын ба культурын шэнэ бадара... тада, эб найрамдалай, демократии... ба социализмын бүхэдэлхэйн лаге... риин хүсэнүүдэй ургалта соо хара... набди. Агууехэ Сталинай үнэ... шаби ба соратник, гайхамшаг... большевик—Андрей Александро... вич Ждановай тунгалаг һайха... образые олон миллион ажалша... сэдьхэл доторoo инагаар һаважа... ябана.

США-гэй Правительстводо Советскэ Правительствын эльгээhэн ното

[illegible] мэдээсэйнэй ёhoop, энэ оной мартын 7-до генерал Макартурай болбол японско сэрэгэй гэмтэдые болзорhoонь урид сулеэлхэ тухай циркуляр № 5-ые гаргаhан байгаа. Энэ циркуляр [illegible] Токиодо Уласхоорондын Сэрэгэй Трибуналай шиидхэбэреэр тодорхойлогдоhон хэhээлтэеэ [illegible] абадалhаань японско сэрэгэй гол гэмтэдые Японидохи америкэ оккупационно сэрэгүүдэй главнокомандалагшын гансаараа захиралтаар болзорhoонь урид сулеэлхэ практикые тогтоохо [illegible] мүн болоно.

Вашингтон дашарамдуулан, Вашингтондо байгаа СССР-эй Посольство майн 11-дэ США-гэй Гүрэнэй департаментда ното эльгээhэн ба, тиихэдээ Советскэ Правительство болбол Дальна Востогто Уласхоорондын Сэрэгэй Трибунал байгуулха гэhэн хэлсээе [illegible] тухайда, энэ Трибуналай Устав, мүн тэрэнэй шиидхэбэри Дальна Востогто сэрэгэй гэмтэдые арестовалха, сүүдлэхэ ба хэhээхэ тухай Дальневосточно Комиссиин шиидхэбэриие эсэргүү Макартурай ябуулганууд тушаа США-гэй Правительствын анхаралые хандуулhан ба Дальна Востогтохи Уласхоорондын Сэрэгэй Трибуналаар сүүдлэгдэhэн японско сэрэгэй гэмтэд тушаа дээрэ заагдаhан хуули буса № 5 циркуляр болюулха тухай хэмжээнүүдые Холбото Штадуудай Правительство яаралтай абахыень эрилтэ хэhэн байгаа.

Июнин 8-да эльгээhэн харюу нотодоо США-гэй Правительство Макартурай гаргаhан хуули буса циркуляр болюулха тухай хэмжээнүүдые абахаа арсажа, [illegible] асуудал тушаа СССР-эй нотые [illegible] hэдэлгэ гарган байна.

Дээрэ дурсагдаhантай дашарамдуулан, Вашингтондо байгаа СССР-эй Посольство августын 25-да США-гэй Гүрэнэй департаментда иимэ ното эльгээhэн байна:

«СССР-эй Посольство болбол [illegible] сэрэгэй гэмтэдые болзорhoонь урид сулеэлхэ болохо тухай генерал Макартурай циркуляр тушаа Посольствын майн 11-нэй нотодо харюу гэhэн США-гэй Правительствын июнин 8-най нотые абаhанаа [illegible] үнэмшэлүүлхэ ба Советскэ Правительствын даалгабаряар иигэжэ мэдээсэхэ хүсэлэнтэй байна.

Харюу нотоо соогоо США-гэй Правительство болбол генерал Макартурай ябуулгануудые дэмжэнэ, Уласхоорондын Сэрэгэй Трибуналаар сүүдлэгдэhэн сэрэгэй гэмтэдые болзорhoонь урид сулеэлхэ тухай тэдэнэй гаргаhан хуули буса № 5 циркуляр болюулха тушаа хэмжээнүүдые абахаа арсана. Гэхэ зуура, Дальна Востогтохи Уласхоорондын Сэрэгэй Трибуналай приговорые хүргэлтэ болохо тушаа генерал Макартурай эрхэ түлөөлэлгэ ганцаарын тус Трибуналай 1946 оной январиин 19-нэй Уставай 17-хи статьягаар ба Дальна Востогтохи сэрэгэй гэмтэдые арестовалха, сүүдлэхэ ба хэhээхэ тухай Дальневосточно Комиссиин 1946 оной апрелиин 3-най политическэ шиидхэбэриин 5-хи статьягаар эрид хизаарлагдаhан байха юм.

Эб найрамдалда ба хүн түрэлтэндэ эсэргүү хүшэр хүндэ гэмүүдые хэhэнэйнгээ түлөө Уласхоорондын Трибуналаар, хэнэйшье мэдэхэдэ, сүүдлэгдэhэн японско сэрэгэй гол гэмтэдые болзорhoонь урид сулеэлхэ болохо тухай шиидхэбэри абаhан генерал Макартур болбол өөрынгөө эрхэ түлөөлэлгэнүүдые хэтэрүүлhэн ба Япони тушаа зүбшөөгдэhэн шиидхэбэринүүдые эбдэhэн байна.

Приговорой дүүргэлтэдэ үгтэhэн [illegible] дурсагдаhан зэргын гэмтэдые болзорhoонь урид сулеэлхэ ябадалые Уласхоорондын Сэрэгэй Трибуналай Уставшье, Дальневосточно Комиссиин 1946 оной апрелиин 3-най шиидхэбэришье хараалнагүй. Тиимэ ушарбайдалай байхада главнокомандалагша хадаа энэ мэтын шиидхэбэринүүдые гансаараа абажа шадахагүй байна. Тиимэ шиидхэбэринүүдые абахын тулада, Уласхоорондын Сэрэгэй Трибуналай составта орохон түлөөлэгшэдтэй бүхы державануудаhаа зүбшөөл абаха байгаа.

Болзорhoонь урид сулеэлгэ хадаа приговорые хубилгаhан болохо бэшэ гэhэн баталгаар энэ эли тодо гүримые США-гэй Правительствын алагад гараха гэhэн hэдэлгэнь эшэ баримтагүй байна: болзорhoонь урид сулеэлгэ хадаа ямар [illegible] тэрэ приговорые хубилгаhан ябадал бэшэ, харин тэрэниие бэелүүлгын формонь болохоб гэхэдэ, хэрбээ правовой актнуудаар тиимэ формын хараалагдаhан ба судебнэ засагуудай ба приговорые гүйсэдхэгшэдэй үндэhөөр тэдэнэй хүдэлмэрилжэ байhан ушарта лэ тиимэ формо болохо юм. Тиихэдэ приговорые гүйсэдхэлгын иимэ формо хараалагдаагүй байгаа, тиин болзорhoонь урид сулеэлхэ ябадал хадаа тэрэнэй условинуудhаа галуур приговорые хэhээлтэ амсуулха гэhэн хубяарнь хубилгаhан байна. Тиимэhээ приговор ямаршье хубилалтагүй үлөө гэжэ баталха ябадал болбол түрмэдэ хаагдахаар шиидхэгдэhэн аад, сулеэдэ гаргагдаад байhан гэмтэн үшөө түрмэдөө байhаар гэhэн удхатай болохо байна.

Болзорhoонь урид сулеэлхэ практика олохон оронуудта бии юм гэжэ США-гэй Правительствын баримта хэhэн ушар хадаа главнокомандалагшын дурсагдаhан нэгэ талын ябуулгануудые зүбтүүлхэ ябадал мүн лэ болоногүй, юуб гэхэдэ энэ ушарта ямар нэгэн ондоо оронoй национальна сүүдээр сүүдлэгдэhэн нюурнууд тушаа хэлэгдэжэ байна бэшэ, харин арбан нэгэн гүрэнүүдэй хоорондохи хэлсээнэй ёhoop байгуулагдаhан Дальна Востогтохи Уласхоорондын Сэрэгэй Трибуналаар сүүдлэгдэhэн гэмтэд тушаа хэлэгдэжэ байна, тэрэнэй Устав хадаа болзорhoонь урид сулеэлхэ ябадалые хараалнагүй гэжэ дээрэ заагдаhан байгаа.

Дээрэ хэлэгдэhэн зүйлэй үндэhөөр, Советскэ Правительство болбол Дальна Востогтохи Уласхоорондын Сэрэгэй Трибуналаар сүүдлэгдэhэн японско сэрэгэй гол гэмтэд тушаа генерал Макартурай 1950 оной мартын 7-до хуули бусаар гаргаhан дурсагдагша № 5 циркуляр болюулха хэмжээнүүдые США-гэй Правительствын дары түргэн абахыень эрилтэ хэнэ.

Дурсагдаhан нотын буулгабаринууд Дальневосточно Комиссиин гэшүүд байhан оронуудай: Австрали, Бирма, Великобритани, Голланди, Инди, Канада, Новая Зеланди, Пакистан, Филиппины ба Франциин правительствонуудта эльгээгдээ.

Энээнтэй нэгэн доро тус нотын буулгабаринь Пекиндэхи СССР-эй Посольствоор дамжуулан, Хитадай Арадай Республикын Арадай Центральна Правительстводо үгтөө.

(ТАСС).

ООН-эй генеральна секретарьта Чжоу Энь-лай телеграмма эльгээбэ

ПЕКИН, августын 27. (ТАСС). Хитадай арадай республикын арадай Центральна правительствын гадаадын хэрэгүүдэй Министр Чжоу Энь-лай ООН-эй генеральна секретарь Трюгве Лидэ иимэ удхатай телеграмма эльгээбэ:

Хитадай арадай республикын арадай Центральна правительство хадаа хитад арадай бодото правительство мүн. Энээнэй урда тээ Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида байhан, Хитадай хархис гоминдановска бүлэгэй «делегадууд» гэдэгүүд ООН-эй органуудай ямаршье заседанида хабаадаха эрхэгүй. ООН-дэ энэ «делегадууд» гэдэгүүдэй хуули бусаар байhан тухай нотонуудые энэнэй урдатээшье эльгээhэн байгаабди.

Гэхэ зуура, гоминдановска хархис бүлэгэй «делегадууд» мүнөө хүрэтэр ООН-эй элдэб органуудта байhаар. Энэнь Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Уставые бүдүүлигөөр эбдэжэ байhан ябадал мүн.

Тиимэhээ, Хитадай арадай республикын арадай Центральна правительствын нэрэhээ Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Генеральна Ассамблейн 5-дахи сессиин хүдэлмэридэ хабаадахынь тула Хитадай арадай республикын делегациин түрүүлэгшэ болгон Чжан Вэнь-тянь гэгшые, гэшүүд болгон Ли И-мин, Чжоу Ши-ди, Цзи Чжао-тин ба Мын Юн-чень гэгшэдые томилоо эжэ мэдээсэнэб.

Ленинэй орденто Паровозо-вагонно заводто стахановска хүдэлөөн доля гэм улам улам үргэжэжэ байна. Мүнөө тус заводто ажалайнгаа нормо ходолоо 150—200 процент дүүргэдэг олон стахановецууд ба ударнигууд тоологдоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: заводой түрүү стахановецууд ба уралан нарижуулагшад (зүүн гарhаа) А. А. Максимов, С. Г. Попов ба Г. М. Кретов.

В. Муллерай ба Е. Кондратьевай фото.

Манай стахановецууд

Стахановска хүдэлөөн зарим түрүү хүнүүдэй хүдэлөөн байхаhаа гадна, мүн коллективнэ хүдэлөөн болоо. Мүнөө бригадын, цехын, бүхы предприятиин коллективүүд стахановска нэрэзэргэ олохын түлөө тэмсэнэ.

Мяха-консервын комбинадта аяар 86 бригаданууд бүтээhэн продукциингаа шанарые hайжаруулан, ажалай бүтээсые ехээр дээшэлүүлжэ, стахановска бригадын нэрэзэргэдэ хүртэнхэй. Тиихэдэ, зарим цехүүд бүхыдөө шахуу стахановска ба ударна болонхой.

Манай коллективэй 450 стахановецууд табанжэлэйнгээ даалгабарие дүүргэhэн ба 30 гаран стахановецууд 1956 оной тоосоондо ажаллажа байна. Нүхэр Дениисенко, Хаустов болон бусад өөhэдынгөө шэн габьяата ажалаар шалгаржа ябадаг юм. Нүхэр Денисенко 1950 оной даалгабарие 5,5 hара соо дүүргэhэн ба табанжэлэй эхинhээ хойшо 97 hарын нормо дүүргэhэн байна. Консервын заводой эрхим стахановка Екатерина Пиванова машина техникын хүсые дүүрэнээр ашаглан ажаллажа, табанжэлэй даалгабарие үнгэрэгшэ жэлдэ дүүргэhэн юм.

Комбинадай коллектив хадаа стахановска хүдэлөөнэй 15 жэлэй ойе үйлэдбэриин шэнэ амжалтануудаар угтаба. Тиин, саашадаа стахановска комбинат болохын түлөө тэмсэжэ байна. Тэрээниие туйлаха арга боломжо манайда бии. Техникые hайнаар шудалаад, үйлэдбэриие оньhожоруулжа шадаад байгаа hаа, хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалай бүтээсэ жэшээгүй ехээр дээшэлүүлэгдэхэ болоно. Энэ хэрэгтэ түрүүшүүлэй үүсхэлнүүдые дэмжэхэ, ажалдаа нэбтэрүүлхэ шухала.

А. Шестаков. комбинадай ажалай эмхидхэлэй таhагые даагша.

Стахановска хүдэлөөнэй хүгжэлтын гэршэ

Улан-Үдын Ленинэй орденто паровозо-вагонно завод хадаа сталинска хоёрдохи табанжэл соо гол түлэб баригдажа, хүсэд ашаглалгада оруулагдаhан юм. Тэрэ үедэ Донбассай шахтёр Алексей Стаханов гайхамшагта түрүү үүсхэл гаргаhан байгаа. Энэ нүхэрэй үүсхэлые манай оронoй ажалшад халуунаар дэмжэжэ, өөhэд өөhэдынгөө ажал дээрэ Стаханов шэнгеэр хүдэлмэрилхэ гэhэн эрмэлзэл советскэ оронoй бүхы нютагуудта, ажахын бүхы hалбаринуудта дэлгэрhыень мэдэнэбди.

Промышленностиин, транспортын, хүдөө ажахын hалбаринууд дээрэ стахановецуудай оломиллионно арми үдэрhөө үдэртэ ургана. Тэрэ хадаа ганса хүдэлмэришэнэй хубиин хэрэг бэшэ, бүхы коллективэй хэрэг,—коллективнэ стахановска хүдэлөөн болой хүбилба. Стахановска хүдэлөөн үндэр бүтээсэhээ гадна, бэшэ мүн эрхим шанарай түлөө, зөөри хогшол арбилхын түлөө, машина зэмсэгүүдые оньhожоруулжа, hайнаар ашаглахын түлөө шанга тэмсэлэй эхиие табижа үгэhэн байна.

Манай Улан-Үдын паровозо-вагонно заводой оломянган хүниhөө бүридэhэн коллектив стахановска ажалайнгаа түлөө Ленинэй орденоор шагнагдаа. Мүнөө завод дотор элдэб мэргэжэлтэ хүдэлмэришэд, стахановецууд ба ударнигууд олон болонхой. Эдэнэрэй дийлэнхи олонхинь хоёр хүдэлмэришэдэй бүтээхэ ажалые тус бүридөө хэдэг байна.

Эдэ түрүү стахановецууд машина түхеэрэлтэдэ шэнэ оньhожоруулга нэмэжэ, ажалай бүтээсые дээшэлүүлжэ ба шанарыень hайжаруулжа, хуушанай техническэ нормонуудые эбдэн, шэнэ прогрессивнэ нормонуудые ажалдаа бии болгоно. Заводой түрүү хүнүүдэй, шэнэ үүсхэлэй эзэдэй нэрэнүүд гансахан манай республика соо бэшэ, харин советскэ орон дотор мэдээжэ болонхой. Юрын инструментальщик, суута стахановец Евгений Григорьевич Курочкин СССР-эй Верховно Соведэй депутадаар hунгагданхай.

Заводой түрүүшүүл нүхэд Е. С. Ладыгин, Г. М. Кретов, В. Гуменов, С. Г. Попов болон бусад стахановска ажалай тугые баригшад болоо. Эдэнэр өөhэд өөhэдынгөө участогуудта стахановска коллективэй түлөө тэмсэл ябуулна.

* * *

Стахановска хүдэлөөндэ хабаадаагүй үйлэдбэриин hалбари манайда байхагүй. Паровозо-механическа цехын электромеханик А. А. Максимов стахановска хүдэлөөндэ оролсожо, уралан нарижуулха ба ухаалан зохёохо талаар хододоо шэнэ, ашагтай туhатай үүсхэл гаргагдаг хүнүүдэй нэгэн болоо. Энэ нүхэр өөрынгөө участок дээрэ шэнэ оньhожоруулга хэжэ, гүрэнэй зөөридэ аяар 15000 түхэригэй арбилалта хэhэн байна.

Мүнөө заводто шэнэ үүсхэлнүүд ашаглагдажа, олон миллион түхэригэй арбилалта хэтдэhэн ба ажалай бүтээсэ ехээр дээшэлүүлэгдэhэн байна. Манай коллектив стахановска коллектив болохын түлөө саашадаа эршэмтэйгээр тэмсэхэ байна.

И. Пассек.

Мүнөө сагай гайхамшагта хүдэлөөн

(Стахановска хүдэлөөнэй арбан табан жэлэй ойдо)

Арбан табан жэлэй саада тээ, 1935 оной августын 31-дэ, Донбасстахи «Центральна—Ирмино» гэжэ шахтын залуу забойщик Алексей Стаханов нэгэ халаан соогоо 102 тонно нүүрhэ малтаад, үйлэдбэриин шэнэ рекорд тогтооhон байна. Энэ тогтооhон нормонь 14-ха дахин үлүүлээ hэн. Стахановай үүсхэлынь гансашье нүүрhэнэй бэшэ, мүн баhа промышленностиин бусадшье hалбаринуудта ехэ түргэнөөр дэлгэржэ, Стахановай, Дюкановай, Бусыгинэй, Кривоносой, Мусинскиин, Виноградовануудай ба үйлэдбэриин бусад олон новаторнуудай гайхамшагта туйлалтанууд тухай бүхы оромнай мэдэхэ болоо hэн. Иигэжэ социалистическэ мүрысөөнэй шэнэ, дээдэ шатын—стахановска хүдэлөөнэй эхи табигдаhан байгаа.

Нүхэр Сталинай тодорхойлhон ёhoop, стахановска хүдэлөөн болбол мүнөө сагай үлэмжэ бата бэхи ба гайхамшаг хүдэлөөн мүн. Хүниие хүнэй мүлжэхэ ябадалай үгы хэгдэhэн, хүдэлмэришэн ангиин [illegible]шуур — хүдэлмэригүйдэлгын усадхагдаhан ба олон миллион простой хүнүүдэй ажалынь нэрэ түрын, алдар солын, шэн габьяагай ба баатаршалгын хэрэг болоhон советскэ социалистическэ общество дотор лэ новаторнуудай энэ хүсэтэ хүдэлөөн түрэн гаража ба угаа ехэ хүсэтэйгөөр хүгжэжэ шадаха байгаа.

Стахановска хүдэлөөнэй түрэн гаралга ба хүгжэлгэнь агууехэ Сталинай нэрэтэй таhаршагүй холбоотой юм. Стахановецуудай Бүхэсоюзна нэгэдэхи зүблөөн дээрэ хэлэhэн түүхэтэ үгэ соогоо нүхэр Сталин стахановска хүдэлөөнэй агууехэ удхашанарые тодорхойлон харуулха зуураа, иигэжэ заагаа hэн: стахановска хүдэлөөн хадаа «...хүдэлмэришэн ангиин ерээдүйн культурно-техническэ дэбжэлтын үрэhые дотороо хадагална, тэрэ хадаа социализмhаа коммунизмда орохододо ба оюун ухаанай ажал болон физическэ ажалай хоорондохи ехэ илгаае үгы хэхэдэ шухала хэрэгтэй ажалай бүтээсын тиимэ үндэр дээдэ показательнуудые туйлажа болохо гэрэл замые манда нээжэ үгэнэ» (И. В. Сталин. Ленинизмын асуудалнууд, 11-хи хэблэл, нюур 496).

Нүхэр Сталин болбол стахановска хүдэлөөнэй уг үндэhэнүүдыень элирүүлэн харуулаа. Стахановска хүдэлөөнэй үндэhэ hууринь хадаа, нэгэдэхеэр, манай оронoй хүдэлмэришэн ангиин ба бүхы ажалшадай материальна байдалай үндэhөөрөө hайжарhан ябадал болоно. Стахановска хүдэлөөнэй хоёрдохи уг үндэhэниинь гэхэдэ, манай орон дотор мүлжэлгын үгы байhан ушар болоно.

Стахановска хүдэлөөнэй гурбадахи үндэhэ hууринь шэнэ техникэ мүн. Хүсэд хүрэхэ тооной шэнэ техникэгүйгөөр стахановска хүдэлөөн түрэн гаража шадахагүй байгаа, юуб гэхэдэ, тэрэ хадаа техническэ зэбсэгжэлгын ургалтатай ба социалистическэ промышленностиин техническэ прогресстэй таhаршагүй холбоотой юм.

Эсэстэ, стахановска хүдэлөөнэй дүрбэдэхи уг үндэhэниинь гэхэдэ, шэнэ техникэ шудалhан кадрнуудай ургалта болоно. Стахановецууд — энэ хадаа техникые амжалтатайгаар шудалhан, ажалай социалистическэ бүтээсын үндэр дээдэ показательнуудые туйлахын тулада тэрэниие шадамараар хэрэглэдэг хүдэлмэришэн ангиин түрүү хүнүүд мүн.

Стахановска хүдэлөөнэй түрэн гарахатай зэргэ ажалай бүтээсэ улам бүри түргэн темпээр ургажа эхилhэн байна.

Стахановска хүдэлөөн болбол сталинска хоёрдохи табанжэлэй, мүн тэрэшэлэн гурбадахи табанжэлэй түрүүшын гурбан жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэлгэдэ туhалhан байха юм.

Социалистическэ мүрысөөн ба тэрэнэй дээдэ формо—стахановска хүдэлөөн хадаа Эсэгэ оронoо хамгаалгын Агууехэ дайниие советскэ арадай илалта түгэлдэрөөр дүүргэлгэдэ айхабтар ехэ үүргэ дүүргээ.

Ленин—Сталинай партиин хэhэн туйлай ехэ эмхидхэлэй хүдэлмэриин ашаар, дайнай хойто тээхи жэлнүүдтэ социалистическэ мүрысөөн шэнэ хүсэтэйгөөр дэлгэрээ. Эдэ жэлнүүдтэ социалистическэ мүрысөөн шэнэ, үлэмжэ үндэр шатада дэбжэн гараад, бүгэдэарадай шанартай болоо.

Ажалшадай творческо ажал ябуулгын формонуудынь олон янзын юм. Түрүү токарьнууд, Сталинска шагналай лауреадууд москвич Павел Быков ба ленинградец Генрих Борткевич гэгшэдэй үүсхэлээр дэбжэн гараhан түргэн бүтээгшэдэй хүдэлөөн хадаа түмэр зүhэхэ гүрим тухай урдань байhан бүхы ойлгосонуудые үндэhөөрнь хубилгаhан ба түмэр болбосоруулха талаар ажалай бүтээсын эрид дээшэлэлтые хангаhан байна.

А. Чутких гэгшын үүсхэлээр дэбжэн гараhан, продукциин эрхим шанарай түлөө хүдэлөөн, үйлэдбэри дээрэ ажалай үндэр культурын түлөө мүрысөө үүсхэhэн Трехгорно мануфактурын мастерай орлогшо В. Ворошиной патриотическа үүсхэл, түүхэй эд ба материалнуудые комплекснэ арбилалтын түлөө ниитын хүдэлөөнэй эхи табиhан Лидия Корабельниковагай, Федор Кузнецовой гайхамшагта үүсхэл ба бусад олон патриотическа эхилэлтэнүүд дайнай хойто жэлнүүдтэ советскэ хүнүүдэй үндэр эдэбхиие эли тодоор харуулна.

Наукын ба үйлэдбэриин хүдэлмэрилэгшэдэй творческо хани барисаатай байхын түлөө гайхамшагта патриотическа хүдэлөөн ленинградска эрдэмтэдэй үүсхэлээр наукын ба техникын ажал-ябуулагшадай дунда дэлгэрээ.

Коллективнэ стахановска ажалай түлөө «Калибр» заводой ахалагша мастер-новатор Николай Российскиин үүсхэлээр 1947 оной зун эхилhэн хүдэлөөн хадаа дайнай хойто тээхи үеын стахановска ухаан бодолой дээдэ туйлалта мүн. Хоёр жэл үнгэрөөд байхада, Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 32-дохи жэлэй hайндэр болотор «Калибр» завод орон дотороо түрүүшын коллективнэ стахановска ажалай завод болоо hэн.

Стахановска хүдэлөөнэй хүгжэлтэ болбол оюун ухаанай ажал ба физическэ ажалай хоорондохи ехэ илгаае усадхаха ябадал түргэдхэнэ. Ажалые ба үйлэдбэриин технологиие эмхидхэлгэдэ үндэhэн hайжаруулалтануудые оруулдаг, научна эмхи зургаануудай кафедранууд дээрэhээ лекцинүүдые уншадаг, хүдэлмэриингөө дүй дүршэл тухай номуудые бэшэдэг, культурно-техническэ ба идейно-политическэ хэмжээгээ таhалгаряагүй дээшэлүүлдэг мүнөөдэрэй новатор-стахановец болбол инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдhөө бага-гаар илгардаг шэнэ хүдэлмэришэн мүн.

Промышленностиин стахановецуудтай хамта мүн хүдөө ажахын стахановецууд дайнай хойто тээхи табанжэлые болзорhoонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байна. Дайнай хойто тээхи жэлнүүдтэ колхозно деревнидэ социалистическэ мүрысөөнэй айхабтар ехэ далайсатайгаар хүгжэhэн ябадал советскэ таряашадай социалистическэ мэдэрэлэй ургаhые эли тодоор гэршэлэн харуулна.

Хүдөө ажахын олон түрүүшүүл үйлэдбэриин гайхамшагта амжалтануудые туйлаhанайнгаа түлөө Социалистическэ Ажалай Геройн үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэhэн байна. Колхозно ба совхозно полинуудай олон зуугаад мянган стахановецууд, социалистическэ малажалай мастернууд СССР-эй орденуудаар ба медальнуудаар шагнагдаа. Хүдөө ажахын үйлэдбэриин алдарта новаторнуудай дунда Социалистическэ Ажалай хоёрдохёо Герой, хлопогой үндэр ургасануудай мастер звеньевой Басти Багирова, Социалистическэ Ажалай Геройнууд украинска колхозник Марк Озерный, гахайшан Александра Люскова ба бусад олон суута түрүүшүүл бии.

Коммунистическэ парти ба нүхэр Сталин болбол ажалшадай бүхы творческо хүсэнүүдые коммунизм байгуулгада шэнэ шэнэ илалтануудые туйлаха тээшэ сагүргэлжэ шэглүүлнэ. Арадай ажахын бүхы hалбаринуудай саашадаа дэбжэлтые парти туйлана.

Арбан табан жэлэй саада тээ, стахановска хүдэлөөнэй hаяхан түрөөд байхада, стахановецуудай Бүхэсоюзна зүблөөн дээрэ 1935 ондо хэлэhэн түүхэтэ үгэ соогоо нүхэр Сталин иигэжэ заагаа hэн: «...стахановска хүдэлөөн хаа хаанагүй дэлгэрхэ, манай оронoй бүхы областьнууд ба районуудые хабаадуулха ба шэнэ шэнэ гайхамшаг туйлалтануудые манда харуулха байха» (И. В. Сталин. Ленинизмын асуудалнууд, 11-хи хэблэл, нюур 505).

Тиин, мүнөө большевигүүдэй партиин хүтэлбэри доро, стахановецуудай арми болбол манай орон дотор коммунизм байгуулгын агууехэ сталинска түсэбые бэелүүлхын түлөө хатуу зоригтойгоор тэмсэжэ байhан олон миллион советскэ ажалшадые нэгэдхэн жагсаана. Сталинай гени энэ агууехэ уг зорилго тээшэ советскэ арадай замыень гэрэлтүүлэн заана.

В. Горин.

Манай календарь

Анри Барбюс

(нүгшэhэнhөөнь хойшо 15 жэлэй ойдо)

Французска гайхамшагта уран-зохёолшо-революционер, коммунизмын хэрэгэй түлөө дүлэтэ тэмсэлшэ, СССР-эй хани нүхэр Анри Барбюс (1873—1935) арбан табан жэлэй урда тээ, 1935 оной августын 30-да, Москвада нүгшэhэн байна.

Дэлхэйн империалистическэ нэгэдэхи дайнай түлэг үедэ, уран-зохёолшо болбол түс дайнай хоро шарыень элирүүлhэн «Гал соо» гэжэ роман бэшээ hэн. Тэрэнь революци тээшэ, дайнине hүжэрhөөhэн капиталистическэ общест-водо эсэргүү тэмсэл тээшэ уриалhан хүсэтэ уряа болоhон байна. Түс номынь оло дахин хэблэгдээ.

«Гал соо» гэжэ романие Ленин ба Горький үндэрөөр сэгнээ hэн.

Барбюс болбол Агууехэ Октябрьска социалистическэ революцие тон халуунаар угтаhан юм. Тэрэ хадаа залуу советскэ республикые Баруун тээ хамгаалагшадай түрүү зэргэдэ жагсажа, ородой агууехэ революциин лүй дуршэлые дэлэргүүлхын түлөө пропагандые эсэшэ сусашагүйгөөр ябуулаа.

Манай орондо болоhон социалистическэ революцие дараха гэжэ hэдэhэн интервентнүүдые Барбюс болбол уур забүүрхэлээр халима дүүрэн өөрынгөө статьянууд ба үгэнүүд дотороо элирүүлэн, хатуу шангаар сохидог байгаа.

1919 онhоо эхилэн Барбюс болбол дайнда эсэргүү элдэб организацинуудые хүтэлбэрилhэн, антиимпериалистическэ хүсэнүүдые бүрилдүүлхэ талаар өөрынгөө наhанайнгаа эсэс хүрэтэр эрэлхэгээр тэмсэhэн байна. Тэрэ хадаа 1923 ондо Франциин коммунистическэ партиин зэргэдэ ороо hэн.

Уранзохёолшын ном бүхэниинь капитализмын дэлхэйдэ дурда гуталгаар, мүлжэлгэhөө, ядарал зоболонhоо ба дайнай аюулhаа хүн түрэлтэнэй сүлөөрхэ байhан-да этигэлээр халима дүүрэн юм.

Барбюс болбол бүхы хүн түрэлтэнэй ерээдүйн зол жаргалые Советскэ Союзай образ дотор харадаг байгаа. Анри Барбюсай hүүлшын зохёол хадаа «Сталин» гэжэ ном болоно. Уранзохёолшо хадаа СССР-эй арадуудай ба бүхы дэлхэйн ажалшадай агууехэ вождиин гэрэлтэмэ образые харуулаа. Уранзохёолшо болбол түс образые большевистскэ партиин түүхэтэй, манай орондо революциин илалтын түлөө, социализм байгуулхын түлөө тэмсэлтэй нигта холбоотойгоор харуулаа.

Бүхы хүн түрэлтэнэй үмэнэ Барбюсай байгуулhан габьяанууды нүхэр Сталин үндэрөөр сэгнээ. «...Тэрээнэй ажабайдал, тэрээнэй тэмсэл, тэрээнэй хүсэл эрмэлзэл ба хараа бодомжонууд хадаа хүн түрэлтэниие капиталистическэ богоолшолhоо сүлөөлхын түлөө тэмсэлэй хэрэгтэ бүхы оро-нуудай ажалшадай залуу үетэндэ жэшээ боложо үгэхэ байна» (Сталин).

Барбюсай нэрэ, тэрээнэй ажабайдал, тэрээнэй номууд хадаа хүн түрэлтэнэй ерээдүйн зол жаргалай түлөө тэмсэлдэжэ ажалшадые ходоо уряалжа байхань лабтай.

Хитадай арадай республикын гадаадын хэзэгүүдэй министр Чжоу Энь-лай США-гэй гүрэнэй секретарь Ачесонда телеграмма эльгээбэ

ПЕКИН, августын 28. (ТАСС). Холбоото Штадуудай гүрэнэй секретарь Ачесонда эльгээhэн телеграмма соогоо, Хитадай арадай республикын арадай Центральна правительствын гадаадын хэрэгүүдэй министр Чжоу Энь-лай Хитадай территорие американска самолёдуудай бууданан ябадалда эсэргүү эрид протест мэдүүлэбэ гэжэ Синьхуа агентство дамжуулна. Телеграмма соонь ингэжэ хэлэгдэнэ:

Зүүн-Хойто Хитадай Арадай правительствын мэдээсэлэнэй ёhоор, Кореядахи американска агрессивнэ зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгэй самолёдууд августын 27-до Хитадай арадай республикын агаарай хилэнүүдые эбдэжэ, Ялуцзян мүрэнэй баруун эрьеые зубшан ниидэhэн ба барилганууд, түмэр замай станцинууд, түмэр замай вагонууд ба хүнүүдые буудаhан байна. Тиихэ үедэнь хэдэн олон хүн алагдаhан ба шархатаhан байгаа. Хэсүүтэй байдал тохёолдобо.

Энэ ушаралай тодорхой зуйлнүүдынь иимэ гэбэл: августын 27-ной 10 час 04 минутада, «В—29» гэжэ американска хоёр бомбардировщигууд Цзиань город дээгүүр ба түс городто дүтэ шадар байгаа Ялуцзян мүрэнэй баруун эрьеэ дээгүүр ниидэжэ, тагнуул хэжэ зорилгоор энэ газарта 10 гаран минута соо эрьелдэн ниидэбэ. Тэрэ үдэрэй 10 час 05 минутада, американска дүрбэн самолёдуудай,— «Р—51» гэжэ гурбан ба «Москито» гэжэ нэгэ самолёт Линьцзян городой район дээгүүр, тэндэ дүтэхэн байгаа түмэр замай Далицзы станци дээгүүр, Ялуцзян мүрэнэй эхинэй баруун эрье дээгүүр ниидэжэ, Далицзыдахи станциин байшангые хоёр минута соо буудаhан ба удаадахи хоёр минута соо түмэр замые буудажа, нэгэ паровоз гэмтээhэн байна. 11 час 04 минутада мүн тэрэ районоо американска дүрбэн самолет дахин үзэгдөөд, мүрэн дээрэхи хүүргэ шадарай газарые 11 минутын туршэ соо пулемёдоор буудаhан, хоёр паровоз, пассажирска нэгэ ба албанай нэгэ вагониие гэмтээhэн, машинистые ба нютагай нэгэ хүниие шархатуулhан байна. Тэрэ үдэрэй 14 час 30 минутада «В—29» гэжэ американска бомбардировщик тагнуул хэжэ зорилгоор, Ялуцзян мүрэнэй адагай баруун эрье дээрэ байгаа Аньдун город дээгүүр тойрон ниидэhэн байна 16 час 40 минутада «Р—51» гэжэ американска хоёр самолёт Аньдунска аэродром дээрэ үзэгдэжэ, тэрэниие хоёр минута соо буудаба. Тиихэ үедэнь 19 хүн шархатаhан, 3 хүдэлмэршэд алагдаhан ба хоёр грузовигууд гэмтээгдэhэн байна.

Кореядахи американска агрессивнэ зэбсэгтэ хүсэнүүдэй зүгhөө Хитадай агаарай хилэнүүдые хорото муухайгаар ингэжэ эбдэhэниие тэй дашарамдуулан, Хитадай арадай республикын Арадай Центральна правительствын нэрэhээ би Холбоото Штадуудай правительствоодо эрид протест мэдүүлнэб. Холбоото Штадуудай правительство хадаа американска зэбсэгтэ хүсэнүүдэй зүгhөө Хитадай суверенитетые эбдэхэ ба Хитадай гражданинуудые алаха зэргэ гээр хэгдэhэн эдэ хорото актнуудhаа эшэ үндэhэтэй хойшолонгүүдай түлөө бүхы харюусалгые дааха ёhотой. Холбоото Штадуудай правительствоhаа ингэжэ эринэб:

1. Хитадай агаарай хилэнүүдые эбдэhэн, Хитадай гражданинуудые алаhан ба Хитадай түмэр замай вагонуудые гэмтээhэн эдэ провокационно ба хорото актнуудай түлөө харюусалга дааха ёhотой американска агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй персональна дары хэжэ.

2. Хитадта ушаруулагдаhан бүхы гарза хохидол түлэхэ ябадалые бэелээ абаха.

Хитадай Арадай Республикын арадай Центральна правительствын нэрэhээ би тэрэшэлэн ингэжэ мэдүүлнэб:

Хитадай арадай республикын арадай Центральна правительство хадаа Кореядахи американска агрессивнэ зэбсэгтэ хүсэнүүдэй эдэ гэмтэ провокационно ба хорото муухай актнуудай дашарамдуулан, эрилтэнүүдые нэмэжэ табиха бүхы эрхэнүүдые өөртөө үлөөнэ.

Хитадай арадай республикын арадай Центральна правительствын гадаадын хэрэгүүдэй министр Чжоу Энь-лай.

Пекин, 1950 оной августын 27.

Пальмиро Тольяттиин бэеын элүүрэй ямар байhан тухай

РИМ, августын 28 (ТАСС). «Унита» газетын мэдээсэлэнэй ёhоор, Пальмиро Тольяттиин бэеын элүүрые ажаглан шалгажа байhан, врачуудай шэнэ консилиум үсэгэлдэр Ивреа городой госпитальдо болобо. Римскэ университедэй клиникын директор профессор Чезаре Фругони Римhээ зорюута ерэжэ консилиумда хабаадалсаа. Тольяттиин элэгэжэ ба температурайнь буужа байhан хай бюллетень тунхаглагдаба.

Тольяттиин бэеын элүүр ... айха ямаршье үндэhэн үгы ... профессор Фругони «Унита» ... тын корреспондентдэ мэдээ... байна.

Компартиин генеральна се... тарин орлогшонор Секкья ... Лонго гэгшэд Ивреада үсэ... ерээ.

Кореядэхи событинууд

Корейскэ арадай-демократическа республи... Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэлнүүд

ПХЕНЬЯН, августын 28. (ТАСС). Арадай армиин частьнууд болбол үсэдөөр эсэргүүсэжэ байhан дайсадтай шанга байлдаануудые бүхы фронтнууд дээрэ хэжэ үргэлжэлүүлжэ байна гэжэ Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин августын 28-ай үглөөгүүр мэдээсэбэ.

Американска ба лисынмановска сэрэгүүд контрдобтолгоод орохые hэдэнэ, теэд Арадай армиин частьнууд контратаканууды гэдэргэнь сохин, дайсадта сохилтонуудые хэжэ, фронтын олон участогуудта добтолгонуудаа хүгжөөгөө.

Дайсанай зүгhөө ехэ хүсэ суглуулжа, үсэд эсэргүүсэлтэ хэжэ, хамгаалгын бүхэ позици барижа байбашье hаань, Тэгу (Тайкю) гэдэгhээ зүүн-хойгуурхи дайсанай оборонын шухала пункт, коммуникацин узел—Ыйхын (Гико) гэдэгые Арадай армиин частьнууд сүлөөлбэ.

Арадай армиин частьнууд Ыйхын (Гико) гэдэгые сүлөөлхын түлөө байлдаануудта дайсанай солдаадууды ба офицернүүдые олоор хюдаhан, шархатуулhан, пленнэ абаhан байна. Ехэ трофейнүүд абтаа.

ПХЕНЬЯН, августын 28. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мүнөө үдэшэ иимэ мэдээсэл тунхаглаба:

Арадай армиин частьнууд хадаа үсэд эсэргүүсэлтэ хэхээр hэдэhэн американска ба лисынмановска марионеточнэ сэрэгүүдтэй бүхы фронтнууд дээрэ шанга байл... нуудые хэжэ үргэлжэлүүлбэ.

Зүүн эрье шадар добтолжо ... hан Арадай армиин части... болбол авиациин ба флодой ... жэлгээр хэгдэhэн дайсанай ко... атаканууды сухариса ... дайсанай оборонные таhа ... добтолгоёо үргэлжэлүүлбэ.

Зүүн эрье шадарай районд... лоhон байлдаануудта Арадай ... миин сэрэгүүд дайсанай 800 ... солдаадуудые ба офицерну... шархатуулаа, 300 гаран ... пленэдэ абаа.

Элдэб калибрын 8 ехэ бууну... 4 прожекторнууд, олон хүндэ ... хүнгэн пулемёдууд, автомат... карабинууд, радиоаппарадууд, ... рэгэй hомо хэрэгсэлнүүд ... абтаба.

Августын 17-hоо 22 хүр... Арадай армиин зенитнэ частьнууд Нанам (Ранан) ба Чкончжинь (... син) районуудта добтолhон ам... канска «Б—29» маркын 3 б... бардировщигые, 3 истребите... буудан унагааба.

Августын 27-до американска ... бардировщигууд Нампхо (Тин... по) городто добтолжо, горо... центртэ 30 гаран бомбону... хаяа. Бомбодолгоор олон ... гэрнүүд, ухибүүдэй яслинууд, бо... ницанууд, hургуулинууд, театр... болон культурно-гэгээрэлэй бу... эмхи зургаанууд hандаргаа... Городой ажалшадай дундаhаа ... хүн алуулhан ба шархатаhан ... на.

Кореядэхи дайнай ябуулганууд тухай американска мэдээсэл

НЬЮ-ЙОРК, августын 28. (ТАСС). Корейскэ Арадай армиин сэрэгүүд Ыйхын (Гико) городые эзэлээд, Ыйсон (Гидзйо)—Иончхонь (Эйсен)—Тэгу (Тайкю) гэдэгүүдые холбоhон шоссейнэ харгыгаар урагшаа дабшажа ябаhан тухайда Кореяhаа ба Токиоhоо абтаhан американска мэдээсэл лаблаба.

Пхохан (Хокодо) шадарта лисынмановска сэрэгүүд контрдобтолнуудые хэнэ гэжэ Юнайтед Пре... агентствын токийска корреспон... мэдээсэбэ.

Французска Сен-Жюньен городой зон городойнгоо бульварые нүхэр Сталинай нэрээр нэрлэхэ гэжэ шиидхээ

ПАРИЖ, августын 28. (ТАСС). Сен-Жюньен городой муниципальна совет городойнгоо бульварые Иосиф Сталинай нэрээр, городской паркые Морис Торезэй нэрээр нэрлэхэ гэжэ шиидхээ. Энээнтэй холбоотой бүхы гаршагые муниципалитет өөрөө даажа абаха ёhотой гэжэ мэдүүлээд, французска правительство муниципалитедэй шиидхэбэриие официальна баталхаяа арсаhан байна.

Правительствын арсабашье, городой зон муниципалитедэй шиидхэбэриие нэгэн hанаалаар дэмжэбэ.

Хитад дотор Стокгольмско Уряада гар табилга

ПЕКИН, августын 28. (ТАСС). Синьхуа агентствын мэдээсэлэнэй ёhоор, Хитад дотор Стокгольмско Уряада 84.850 мянган хүн гар табиба. Гар табилгын хүхэлөөе бүри үргэдхэхэ тухайда эб найрамдал хамгаалха Хитадай комитедэй августын 13-да тунхаглаhан уряае бүхы хитад арад халуунаар дэмжэбэ. hүүлэй хоёр недели соо Уряада үшөө 25.560 мянган хүн нэмэжэ гар табяа.

Хитадтахи аграрна реформо

Хитадай таряашан хадаа үлэсхэлэнгэй үхэлтэй холодоо тэмсэнэ. Тэрэ, мүн тэрэнэй бүлэнь үлэсхэлэнhөө хохо айжа hуудаг. Хитадаар ябаhан американска журналистнууд Уайт ба Джекоби гэгшэд ингэжэ бэшэhэн байгаа: «Хитадhаа дуулдаhан тэнгэриин дуун» гэжэ тэдэнэй hэн 1946 ондо хэблэгдэжэ гараа юм. Тиихэдэ засагай бага болгожо мэдээсэлэнэй ёhоор, гоминдановска Хитадта 33 миллион хүнүүд саг үргэлжэ сададагүй, харин 7 миллион хүнүүдтэ үлэсхэжэ үхэхэ аюул тохёолдоод байгаа. 1948 ондо бүри 50 миллионhоо олон хитадууд үлэсхэлэндэ дайрагдаhан байна.

Үлэсхэлэнhөө олон миллион хүнүүдэй үхэлгэ, гүнзэгы аграрна кризис, тарилгын талмайн саг үргэлжэ хорлго, хүдөө ажахын үйлдэбэриин ба ороной бүхы экономикын уналга ба үгырэлгэ,—эдэ хадаа хитад таряашание мүлжэhэн феодальна мүлжэлгын хойшолонгууд мүн. Ороной бүхы хүн зоной 90 шахуу процент болодог таряашад бүхы газарай миил 20—30 процентые эдлэжэ байгаа. Элдүүрилэгдэдэг газарай табанай дүрбэн хүбинь помещигүүдэй ба кулагуудай гарта байгаа. Тэдэ тэнэ хитадай хүн зоной оройдоо 10 процент болодог hэн.

Таряашан болбол газар багаар арендэдэ абадаг, теэд зээдтэнь ургасын хахадhаа ехые, тиихэдэ олон районуудта 80—90 процентые үгэдэг байгаа. Булзээ тэжээхэ шадалгүй дээрэhээ ба сададаг ябэтэдэгүй гоминдановска хубалзанарта хэдэн арбаад янзын (зарим газарнуудта—зуугаад янзын) налог түлэхэ аргагүй дээрэhээ таряашан урьhаламжа абадаг hэн. Ингэжэ тэрэ хадаа капканда ородог байгаа. Энэ капканhаа өөрөөшье, тэдэнэй үрэ сададанаршые гаража шададаггүй hэч. Абаhан урьhаламжын түлөө жэлдээ 100, 200 процент түлэхэ гээшэ «хуулита» нормо гэжэ тоологдодог, эгээр хэдэн олон нютагай акулнууд-роставщигууд үритэнhөө жэлдээ 800 процент хүрэтэр абадаг байгаа.

Хитадые империалистическэ ба феодальна дарлалтаhаа сүлөөлhэн арадай агууехэ революци хадаа хитадай таряашание богоолшолгын хэтэ заяанай гэнжэhээ сүлөөлөө. Газарай реформо ба таряашадые феодальна ба хахадфеодальна ёhоор мүлжэдэг ябадал усадхалга хадаа мүнөө Хитадай арадай республикада хэгдэжэ байгаа асари ехэ шэнэдхэн байгуулгын тон шухала үдхатай хүдэлмэри болоно.

Мүнөө үедэ аграрна реформо хадаа Маньчжурида ба нилээд урид сүлөөлэгдэhэн бусад районуудта гүйсэдэ дүүргэгдээ. 160 миллион хүн зонтой эдэ районуудта газаргүй помещигүүдэй булаажа абтаhан 37,5 миллион гектар газар таряашадай дунда хубаагдаhан байна. Таряашад олон гэрнүүдые, хүдэлмэриин мал ба хүдөө ажахын элдэб зэр зэмсэгүүдые абаа. Энэ нэй заримань помещигүүдhээ ба кулагуудhаа булаажа абтаа. Таряашад мүн правительствоhоо ба мүнгэ хүрэнгөөр абаhан ургасын 30—35 процентhээ дээшэ байхаа ёhогүй.

Олон налогуудай ба татабаринуудай оронда единэ натуральна налог хаа хаанагүй тогтоогдоо, тэрэнь таряашадай доходой 17 процентhээ дээшэ болодоггүй. Эгээл үгытэй таряашадые налогhоо бүри мүhэн сүлөөлжэ хүрэтэр хүнгэлэлтэ олгогдоно. Тиихэ зуура, помещигүүдhээ доходойнь 60 — 80 процентын зэргын налог абтана. Эдэ бүхы хэмжээ-ябуулганууд таряашадай ажахыуудаhаа гадна, ороной юрэнхы экономическа байдалда hайн нүлөө үзүүлээ.

Крепостническа дарлалтаhаа сүлөөлэгдэhэн таряашадай элдэби үүсхэл, тэрэнэй ургаhан оюун мэдэрэл, ажалай харилсан гүhалалсалгын ба үйлдэбэриин hайндурамай нэгэдэлнүүдэй улам ехээр дэлгэрэлгэ, арадай засагай анхарал ба туhаламжа — эдэ бүгэдэ хадаа хүдөө ажахын үйлдэбэриие тахалгаряагүй ургалтада туhална.

«Хитадай бүхы районууд мүнөө эдээ хоолоор гүйсэд хангагдана хай»,—гэжэ энэ оной август соо Синьхуа агентство мэдээсээ. Энэ мэдээсэл болбол сүлөөлэгдэhэн арадай агууехэ илалта түхэл хэлээнэ. Гоминдановска засагай үни удааан саг соо эзэгүйхэ байха үедэ Хитадта жэл бүхэндэ ямар нэгэн районууд гү, али бүхэлээ провинцинууд үлэсхэлэндэ дайрагдадаг байгаа.

Нёдондо жэл тэндэ тон таагүй муу 8 миллион гектар газарта тохёолдоhон уhанай үерhөө ба ганhаа боложо 40 миллион хүнүүд хохидолдо оробол байгаа. Тиигэбэшье hаань, арадай правительство болбол иимэ хүнэдэ байдалhаа нэрэтэй хүндэтэйгөөр гаража шадаа. Тэрэ хадаа хохидолдо орогшодто үргэн туhаламжа эмхидхэжэ, ирригационно айхабтар ехэ хүдэлмэри хэhэн байна.

Энэ жэлэй ургаса нёдондоной-хиhоо нилээд hайн. «Хэрбээ намарай ургаса мүн лэ hайн байгаа hаа,—гэжэ арадай Центральна правительствые толгойлогшо Мао Цзе-дун мэдүүлээ, — ерэхэ жэлдэ байдалнай мүнөөнэйхиhөө бүри hайн байха гэжэ тухайлхада болохоо».

hайн ургаса хангахын тулада бүхы хэмжээнүүд абтаа, Хабарай полевой хүдэлмэринүүдэй түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ. Олон провинцинуудта шэнисхэн, хлопогой ба бусад культурануудай тарилгын талмай нилээд ехээр үргэдхэгдээ.

Хитадай газартаряалан мүнөө үеын хүдөө ажахын техникээр удаа удаалуулан зэбсэглэгдэжэ байна. Тракторнуудые ба хүдөө ажахын машинануудые түрүүшын ээлжээндэ гүрэнэй томо ажахынууд—сельхозууд абана, мүнөө 150 тиимэ ажахынууд бии. Таряашадай ажахые хүдөө ажахын машинануудаар хангаха түрүүшын пунктнууд мүн лэ байгуулагдажа байна. Эдэ бүгэдэ хадаа Хитадай деревниин элдэб формын үйлэдбэриин кооперацие дэлгэрүүлгэдэ туhална.

Гүрэнэй финансова ба экономическа байдалые үндэhөөрнь hайжаруулха нэгэн гол хүсэсэл хадаа аграрна реформые дүүргэлгэ мүн гэжэ Мао Цзе-дун Хитадай компартиин пленум дээрэ хэлэhэн элидхэл соогоо тэмдэглээ.

Энэ оной июниин хахад багаар болоhон Арадай политическэ консультативна совещэй сесси аграрна реформо тухай хуули гаргаа. Энэ хуули хадаа правительствын баталhанай hүүлээр хүсэндөө ороо. Энэ хуулиин ёhоор газар элдэлгын феодальна системэ үгы хэгдэжэ, газарэлдэлгын таряашадай системэ бии болгогдоно. Тиимэ болохоодо, хүдөө ажахын үйлэдбэриин хүсэнүүд хэдэн зуунжэлэй гэнжэнүүдhээ сүлөөлэгдэжэ, хүдөө ажахын үйлэдбэриие хүгжөөхын тулада нормальна условинууд байгуулагдаба.

«Аграрна реформо хэхэдээ бидэнэй баримталhан гол хараа шугам хадаа,—гэжэ Хитадай арадай республикын арадай Центральна правительствын түрүүлэгшын орлогшо Лю Шао-ци мэдүүлээ,—үгытэйшүүлдэ ба батрагуудта түшэглэжэ, дунда шадалтантай союз хэхэ ба баян таряашадые нейтрализацилха ябадал; феодальна мүлжэлгын системые удаа удаалуулан үгы хэхэ ба хүдөө ажахын үйлэдбэриие хүгжөөхэ ябадал болоно».

Энэ оной үбэлэй аграрна реформо хүдөө ажахын эрхилдэг 100 миллион хүн зонтой хэдэн районуудта үнгэргэгдэхэ байна. Бэшэ территори дээрэ аграрна реформо 1951—1952 оноудта хэгдэхэ юм.

Газарай реформые үнгэргэлгэ хадаа «хүдөө ажахын үйлэдбэриие hэргээн бодхоолготой ба хүгжөөлгэтэй зэхилдуулан ябуулагдаха ёhотой» гэжэ Арадай политическэ консультативна Совещэй юрэнхы программа соо хараалагдана. Хитадай компарти ба арадай правительство хадаа энэ зорилго шиидхэлгые угаахэ удхашанартай дээрэ тоолоно, ушарынь энэ болбол ороной үйлэдбэриин хүсэнүүдэй нэгэн шухала, тэрэнэй индустриализациин шухала условие мүн. Аграрна реформо тухай хуули болбол хүдөө ажахын үйлэдбэриие түргэнhөөр hэргээн бодхоохын тулада, баян таряашадай мэдэлдэ байhан газарые ба зөөри хогшолые конфискацилха, гэжэ хараална. Энэ хэмжээ болбол экономическа удхашан... тай байхаhаа гадна, помещи... ые эсэслэн изоляцилха ба дун... шадалтай таряашадай байда... бүхэжүүлхэ байна.

Таряашадай союзууд ба ком... дүүдтэ эмхидхэгдэhэн таряашан... зон өөhэдөө газарай реформ... хэжэ байна. Таряашадай союзу... hаа гадна, деревнидэ олонто... бусад демократическа органи... цинууд—эхэнэрэй союзууд, кооп... ративууд, тэрэшэлэн партиина ба... залуушуулай организацинууд б... болоо. hаахан хада эрхэгүй ... гоолнууд байhан таряашад ... публикын тэгшэ эрхэтэй гр... данинууд болоо. Тэдэнэр өөhэдо... гөө делегатуудые конферен... нүүдтэ эльгээнэ, тэдэнэй үмэнэ ... сагай түлөөлэгшэд тоосоогоо ... тэдэнэр правительствэнэ деп... дүүдые зүбшэн хэлсэлгэдэ хаба... дана.

Таряашадай хүбүүд ба басаг... hургуулинуудта ба дээдэ hургуу... линуудта орохо эрхэ түрүүшын... олсс.

Шаньдун провинцида үнгэрг... дэhэн аграрна реформын аша ... нүүдтэй hайн танилсаhан Хитад... журналист Ли Цзул-ин болбол т... ингэжэ бэшэнэ: «Мүнөө тар... шад хадаа орон соо өөhэдынгөө байдал мэдэнэ, бүхы Хитад дотор боложо байhан юумэ тэдэ... өөрынь байдалда ямараар нүлөө... хэб гэжэ ойлгоно. Тэдэнэр мүнөө ороной юрэнхы экономическа ба политическа хүгжэлтын хэрэгтэ ... хала үгыгые дүүргэхээр бэлэн б... ба гэжэ хэлэхэдэ үлүү болохогүй».

М. Марков.

Харюусалагатай редактор орлогшо Ц. Б. БУДАЕВ.

РЕДАКЦИИН АДРЕС: Улан-Удэ ул. Ленина 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ Унэн). ТЕЛЕФОНУУД: отв. редактора—23; АТС—1-80, зам. отв. редактора—7-85; отв. секретаря 3-23; отделов партийной и комсомольской жизни культуры и быта—4-52; пропаганды и агитации — 7-85; сельского хозяйства промышленности и транспорта—6-84; переводов — 3-23; писем трудящихся и информации—6-81 (2 зв.); объявлений 2-64 (2 зв.); Для междугородных переговоров — 16.

Н—02375. Типография Управления полиграфии, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10 000